

Deficytowy budżet USA

Dalszy wzrost inflacji sygnalizuje prez. Truman

WASZYNGTON, 17.8 (BS). Prezydent Truman oświadczył w niedzielę wieczór — o czym już donosiliśmy, — że w bieżącym roku finansowym budżet Stanów Zjednoczonych wykaże deficyt półtora miliarda dolarów, podczas gdy w roku poprzednim osiągnięto nadwyżkę 8.400.000.000 dolarów. W związku z tym prezydent stwierdza, że „usunięta została jedna z najważniejszych barier powstrzymujących dalszą inflację”.

Dokonując przeglądu pozycji budżetowych prezydent zaznacza, że wydatki na obronę narodową, wynoszące w sumie 12.100.000.000 dolarów, są o 1.100.000.000 dolarów większe, niż uprzednio przewidywano. Ogółem budżet USA w bieżącym roku finansowym przewiduje 42.200.000.000 dolarów po stronie wydatków, podczas gdy poprzednio przewidywano tylko 39.600.000.000 dolarów. Spodziewane dochody wyniosą 40.700.000.000 dolarów wobec 44.400.000.000 początkowo preliminowanych. Prezydent zaznacza wprawdzie, że na rozkaz Kongresu przeniesiono z poprzedniego budżetu do budżetu obecnego 3.000.000.000, jednakże z punktu wi-

dzenia problemu inflacji, półtorami-
liardowa podwyżka powstająca w ten sposób ma znaczenie li tylko pa-
pierowe.

Z innych pozycji budżetowych —
wydatki na oświatę wynoszą tylko
86.000.000 dolarów, na budownictwo
mieszkaniowe 327.000.000 dolarów
i na rolnictwo 868.000.000 dolarów.

Najdłuższa konferencja o min. Mołotowa

MOSKWA, 17.8. (API). Przedsta-
wicieli trzech mocarstw zachod-
nich odbyli wczoraj szóstą z kolei,
najdłuższą z dotychczasowych kon-

Oceniając budżet prezydent uwa-
ża, że „międzynarodowe i wewnętrz-
ne zobowiązania rządu uczynią nie
możliwością jakkolwiek znacznie-
szą redukcję wydatków w przysz-
łym roku, natomiast może nastąpić
nawet ich zwiększenie”.

Na skutek tego zadłużenie pań-
stwa wynoszące obecnie 252 miliard
dolarów nie będzie mogło być
zmniejszone, a wprost przeciwnie,
może wzrosnąć. Z tych rozważań
prezydent wyprowadza wnioski, w
których atakuje republikanów za
zredukowanie w początkach n. r.
podatku dochodowego, co „było
wielkim błędem i zwiększa nacisk
inflacyjny, stawiając rząd w obli-
czu okresu deficytu”.

Obfite zbiory w ZSRR

MOSKWA, 17.8. (PAP). Dotych-
czasowe wyniki tegorocznych żniw
świadczą o doskonałych zbiorach w
ZSRR. Do dnia 10 sierpnia kolcho-
zy uprzętnęli w całym kraju kul-
tury zbożowe na obszarze o 10 mi-
lionów hektarów większym niż w
tymże okresie roku ubiegłego. —
W dniu 15 bm. kolchozy i majątki
państwowe na Krymie i ka-
zachstanie wykonały przedter-
minowo plan dostaw zbożowych.
Do elewatorów krymskich dostar-
czono 176 tys. ton zboża więcej niż
w roku ub. Plan dostaw pszenicy
wykonany został w 112 proc. Rol-
nicy obwodu krymskiego zobowią-
zali się dostarczyć dodatkowo po-
nad plan, 24 tys. ton zboża. Kol-
chozy republiki kazachstańskiej do-
starczyły państwu o kilkadziesiąt
tysięcy ton zboża więcej niż w ro-
ku ub.

Z Azerbejdżanu donoszą, iż 800
kolchozów republiki wykonało już
z nadwyżką plany dostaw państwo-
wych. Poważne osiągnięcia „nają-
do zantowania mechanicy kombaj-
nów, którzy dotychczas skosili zbo-
ża na obszarze o przeszło 5 milio-
nów hektarów większym niż w ro-
ku ub.

W centralnych i północnych obwo-
dach Uralu i Syberii przystąpiono
już do siewu zbóż ozimych. W cią-
gu pierwszej dekady sierpnia za-
siano około 2 milionów ha pszenicy
i żyta. W porównaniu z rokiem ub.
obszary siewne oziminy znacznie
się powiększyły.

ferencję na Kremlu z ministrem
spraw zagranicznych ZSRR, Mołotowem. Rozmowa trwała trzy go-
dziny i trzy kwadranse.

Po konferencji, przedstawiciele
zachodni udali się do ambasady
brytyjskiej na naradę w sprawie
wystąpienia sprawozdań do swych rzą-
dów.

Korespondenci dyplomatyczni do-
noszą, że rozmowy moskiewskie
doszły obecnie od punktu kulmina-
cyjnego, jeśli chodzi o znalezienie
podstawy do rokowań czterostron-
nych na temat problemu Niemiec
jako całości.

»Prywatna« narada trzech gubernatorów

Gen. Clay nie zmienia swej polityki wobec Niemiec

BERLIN, 17.8. (PAP). Jak donoszą z Frankfurtu, trzej gubernatorzy wojskowi Niemiec zachodnich po odbytych w poniedziałek „nowych rozmowach prywatnych w sprawie przyszłej struktury zarządu wojskowego swych stref”, powzięli kilka decyzji o charakterze finansowym, związanych z niedawną reformą walutową.

Generałowie Robertson i Clay,
ogłosili równocześnie deklarację,
która głosi, że nie uważają oni „za
rzecz właściwą wydawania zasadni-
czych ustaw w sprawie stosunków
między pracodawcami a pracowni-

kami w poszczególnych krajach
niemieckich przed uchwaleniem
przyszłej konstytucji zachodnio-
niemieckiej.

W kołach politycznych uważa się,
że konferencja obracała się w pier-
wszym rzędzie wokół rokowań mos-
kiewskich, przyczem gen. Robert-
son zapoznał generałów Clay'a i
Koeniga z wynikiem przeprowadzo-
nych rozmów w Londynie z przed-
stawicielami rządu brytyjskiego.

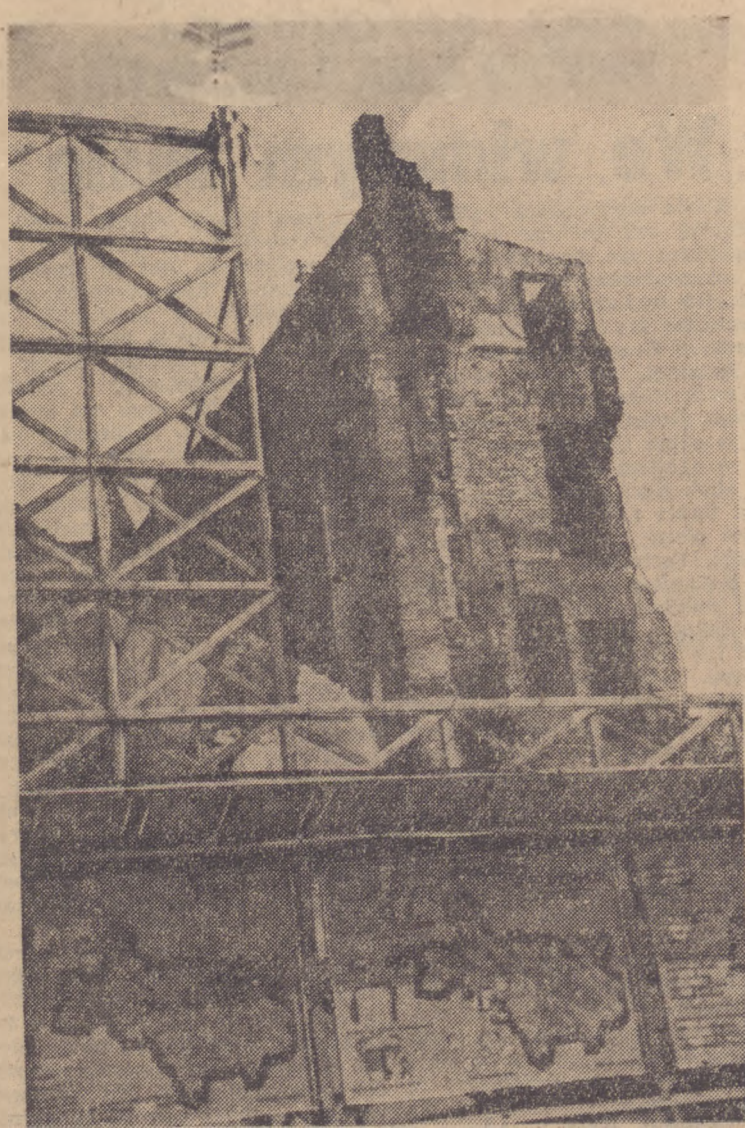
Biuro Prasowe brytyjskiego za-
rządu wojskowego prowincji Pół-
nocna Nadrenia - Westfalia podało
do wiadomości, że siedzibą Parla-
mentu Zachodnich Niemiec obrano
miasto Bonn.

Z Herrenchiemsee (Alpy Bawar-
skie) donoszą, że rzeczoznawcy 11
krajów zachodnio-niemieckich o-
pracowali projekt konstytucji dla
Niemiec zachodnich, który przed-
stawią we wtorek na sesji plenar-
nej „konferencji konstytucyjnej”,
która odbywa się w tejże miejscowości.

FRANKFURT, 17.8. (BS). — Ge-
nerał Clay oświadczył na konferen-
cji prasowej:

„Nie otrzymałem żadnych wska-
zówek o jakiegokolwiek zmianie po-
lityki mocarstw zachodnich wobec
Niemiec, ani też o przerwaniu
przygotowań do stworzenia prowi-
zorycznego rządu zachodnio - nie-
mieckiego. Nie wiem oczywiście,
jakie decyzje mogą być osiągnięte
w Moskwie”.

Wrocław—teren „C” W.Z.O.

Plansze i wykresy umieszczone na ruinach we Wrocławiu, a za nimi
rosnące w górę rusztowania dowodzą, że Wrocław też wziął się do od-
budowy. Słusznie więc całe miasto zostało włączone w wystawę jako
teren „C”. (Fot. API)

Arabowie kontynuują ataki na pozycje żydowskie w Jerozolimie

JEROZOLIMA, 17.8. (API). W
ciągu ostatnich 24 godzin Arabowie
w dalszym ciągu atakowali żydow-
skie pozycje wzdłuż całego frontu
Jerozolimy. Jak donosi komunikat
żydowski, artyleria egipska rozpo-
szła akcję w Mahla, na południe
od Jerozolimy. Działania żydowskie
zmusiły ją jednak do milczenia.
Legion Arabski zaatakował w rejo-
nie Shaikh Jarah oddziały żydow-

skie. O świcie ostrzeliwano silnie
drogę z Jerozolimy do Tel-Awiv.

Według wiadomości z żydowskich
źródeł oficjalnych, dowódca arab-
skiej armii oswobodzenia, Fawzi
Kanukji ustąpił ze swego stano-
wiska.

Obserwatorzy ONZ donoszą do
Lake Success o ostrych walkach w
Jerozolimie. Żydowski oficer łącz-
nikowy został wczoraj zabity przez
strzelca arabskiego w czasie eskor-
towania amerykańskiego konsula
generalnego przez linie żydowskie
na północnym froncie Jerozolimy.

HAMBURG 17.8. (API). Organi-
zator nielegalnej imigracji żydow-
skiej do Palestyny oświadczył wczoraj
korespondentowi Reutera, że
wszyscy pasażerowie okrętu-widma
„Exodus 47”, którzy w zeszłym ro-
ku tak tragicznie walczyli o wjazd
do ojczyzny, dotarli już do Palesty-
ny. Imigranci z „Exodus” przeby-
wali w jednym z obozów brytyj-
skich w Niemczech zachodnich.
Wszystkim udało się uciec.

Nowa waluta Izraela

LONDYN, 17.8. (PAP). Agencja
Reutera podaje złożone w Tel-
Awivie oświadczenie ministra fi-
nansów Izraela — Kaplana w spra-
wie nowej waluty obowiązującej w
tym państwie. Minister Kaplan za-
powiedział wniesienie do Rady
Państwa projektu ustawy o wpro-
wadzeniu nowej waluty, zastępują-
cej funt palestyński, który był wa-
lutą obiegową w okresie mandatu
brytyjskiego.

Nowy pieniądź otrzyma nazwę
„funt Izraela” i będzie równoważ-
ny w wartości funtowi palestyń-
skiemu. Waluta ta będzie miała po-
krycie w złocie, dewizach i daw-
nych funtach palestyńskich w wy-
sokości przynajmniej 50 proc. znaj-
dujących się w obiegu pieniędzy.

»Już ich nie potrzebują«

BERLIN, 17.8. (API). Anglo-ame-
rykański trybunał wojskowy wydał
zarządzenie o zniesieniu specjal-
nych racji żywnościowych, jakie
otrzymywali wszyscy dawni więź-
niowie obozów koncentracyjnych i
ofiary prześladowania rasowego w
Bizonii. Biura żywnościowe w an-
glo-amerykańskim sektorze Berlina,
odmówiły wydania specjalnych ra-
cji żywnościowych byłym więźniom
politycznym twierdząc, że „już ich
nie potrzebują”.

Kłótnia o dolary w obozie marshallowskim

PARYŻ, 17.8. (API). Na odbywa-
jącej się obecnie w Paryżu konfe-
rencji 16 państw marshallowskich,
Grecja i Turcja zbuntowały się
przeciw Anglii i Francji, które ich
zdaniem zatrzymują dla siebie nie-
proporcjonalnie wielką część fun-
duszy przyznanych w ramach pla-

nu Marshalla dla wszystkich 16 kra-
jów.

Anglia i Francja uważają sumę
4.875.000.000 dolarów, przydzieloną
w tym roku, za małą przeszło o mi-
liard dolarów w stosunku do po-
trzeb. Grecy zapowiadają, że zażę-
dają interwencji amerykańskiej.

Francja nalega na zwołanie konferencji w sprawie Zagłębia Ruhry

LONDYN, 17.8. (PAP). — Rzecznik
francuskiego ministerstwa spraw zagra-
nicznych oświadczył w sobotę, że wkrót-
ce odbędzie się konferencja przedsta-
wicieli 6 państw zachodnich, celem opa-
rowania projektu kontroli nad Zagłę-
biem Ruhry. Jak wiadomo, Francja wy-
wierała nacisk na rząd brytyjski, do-
magając się jak najwcześniejszego zwo-
łania takiej konferencji, wychodząc z
założenia, że sprawa kontroli nad Za-
głębiem Ruhry powinna być zdecydowa-
na przed uchwaleniem nowej konstytu-

cji dla państwa zachodnio - niemieckie-
go przez Zgromadzenie niemieckie, któ-
re ma rozpocząć swe obrady w dniu
1 września.

W poniedziałek rzecznik Foreign Of-
fice stwierdził, że termin konferencji 6
państw zachodnich w sprawie Zagłębia
Ruhry nie został jeszcze wyznaczony.
Rząd brytyjski stoi bowiem na stanowi-
sku, iż musi upłynąć dłuższy okres cza-
su, zanim nowy statut dla Zagłębia
Ruhry mógłby być szczegółowo opra-
cowany.

Transporty żywności radzieckiej

ROSTOK, 17.8. (SAP). — W sobotę
przybyły do portu w Rostok dalsze tran-
sporty pszenicy, wynoszące łącznie 5.483
tony. Statek „Biruta” przywiózł 2.712
tony, statek „Rybiński” — 2.771 ton
zboża, które natychmiast po przybyciu
było przeładowane i odesłane w dalszą
drogę do Berlina. W ciągu poniedział-
ku Rostok oczekuje przybycia dwóch na-
stępnych statków ze zbożem radziec-
kim.

(Dokończenie na str. 2-giej)

na widowni MIEDZYNARODOWEJ We własnym sosie

W prasie anglosaskiej, głównie angielskiej, raz po raz pojawiają się spekulatywne doniesienia na temat zakonspirowanych rozmów prowadzonych w Londynie, to w Oslo, Kopenhadze czy Sztokholmie, lub wreszcie w Waszyngtonie jako ostatniej instancji. Rozmowy te dotyczą mają rozszerzenia sojuszu wojennego pięciu państw wchodzących w skład Unii Zachodniej równie na państwa skandynawskie, a więc obok Norwegii i Szwecji także na Danię i Islandię. W dalszej kolejności plany unionistów obejmują Irlandię, Portugalie, Grecję, Włochy. Natomiast — aby nie drażnić opinii publicznej przed czasem — cicho jakoś o Hiszpanii.

Ale jak wiemy z tejże prasy angielskiej, montowanie szczególnie północnego skrzydła Unii napotyka na opór. Szwecja kilkakrotnie ustami swych oficjalnych przedstawicieli zastrzegła się przeciw jakimkolwiek próbom wciągnięcia jej do bloku zachodniego. Wprawdzie tłumaczono jej, że partycypując w planie Marshalla przejmowała już zasadę neutralności (zwracamy uwagę, że interpretacja planu Marshalla jako aktu sprzecznego z zasadą neutralności tym razem nie od nas pochodzi), lecz rządząca krajem socjaldemokracja szwedzka poza niewątpliwymi sympatiami dla tzw. demokracji zachodniej ma na widoku realne korzyści współpracy z Europą środkowo-wschodnią. I do piero formalny sojusz wojskowy z Zachodem uważa właśnie za narażenie na niebezpieczeństwo szwedzkiej niepodległości. Zresztą Szwecja obok Szwajcarii należy do tych krajów, które raczej z ciężkim sercem zgodziły się na uczestniczenie w planie Marshalla zdając sobie sprawę, jaki to jest w istocie koń trojański amerykańskiego imperializmu polityczno-gospodarczego.

Natomiast jeśli idzie o Norwegię, ma ona znacznie mniej możliwości przeciwstawiania się naciskowi. Przy tym racje, jakimi uzasadniana tu jest konieczność wejścia do bloku, są dość oryginalne. Mówi się w Oslo podobno w ten sposób: Wielka Brytania uważa nas za swój przyczółek mostowy i w żadnym wypadku nie zrezygnuje z naszego terytorium, wobec czego nie pozostaje nam nic innego, jak przystąpić do Unii. Bywały w historii dyplomacji sejzyse, na których tylko jedna strona zyskiwała, ale chyba po raz pierwszy tak drastycznie postawiono na sprawę. Norwegia ma wziąć udział w Unii, bo tego wymaga interes Wielkiej Brytanii, choćby to było sprzeczne z interesami Norwegii.

Jeszcze bardziej kapitalnie wyglądają plany „unionistów” w stosunku do Islandii. Tu się mówi wręcz, bez powoływania się na jakiegokolwiek momenty uboczne: potrzebne nam są bazy islandzkie.

Co do Włoch, to „unioniści” zajęli w chwili obecnej postawę raczej wyczekującą, natomiast jeśli idzie o Grecję, to rząd ateński uwikłany w wojnę demową bez możliwości szybkiego i zwycięskiego zakończenia nie jest wygodnym partnerem.

Zresztą sprawa udziału Grecji a więc ewentualnych gwarancji dla niej uzależniona jest od ostatniego słowa Stanów Zjednoczonych, a tutaj już całkowicie pomieszały się koncepcje. Z chwilą bowiem, gdy między Departamentem Stanu a sztabem „unionistów” wynikły kontrowersje, kto kogo ma bronić: czy państwa Unii Zachodniej solidarnym wysiłkiem wpływów amerykańskich w Europie, czy Stany Zjednoczone Europy Zachodniej przed wyimaginowanym niebezpieczeństwem, niewiadomo także, kto ma wystąpić z inicjatywą sojuszu Unia Zachodnia — USA. Kongres amerykański na wniosek Vandenberg'a powziął wprawdzie uchwałę zobowiązującą rząd USA do jakiejś deklaracyjnej gwarancji dla państw Europy Zachodniej, ale jak dotąd nie ponadto. Tymczasem zaś, wielu polityków na zachodzie Europy woli przyglądać się raczej z boku polityce amerykańskiej, nie kwapiąc się do uzyskania tego rodzaju gwarancji, które by oznaczały formalne przekształcenie Europy Zachodniej w przedpole amerykańskiej akcji politycznej.

Kontrowersje istnieją także wśród samych „unionistów”. Tak więc Francja i kraje Beneluxu oburzone są podobno na W. Brytanię o to, iż starym zwyczajem pragnie ciężyć zobowiązań militarnych przerzucać na kontrahentów. Wy będziecie walczyć — mówi Londyn Paryżowi, Brukseli i Hadze — a my dostarczymy uzbrojenia. Cóż to — odpowiada ją Paryż, Haga i Bruksela — chcecie zrobić z nas mięso armatnie?

Churchill mówił o Włoszech w chwili, gdy Oddziały Ruchu krwawiły się w walkach z niedobitkami faszyzmu i Niemcami: niechaj się usmają we własnym sosie. Wydaje się, że do dziś Europa Zachodnia smaży się we własnym sosie, a próby połatania i poklejenia rozbieżnych interesów i intencji przyczyniają się do jeszcze większego rozdarcia i chaosu.

(h.k.)

Attlee chce pozyskać Irlandię dla „Unii Zachodniej”

LONDYN, 17. 8. (PAP). Premier północnej Irlandii Sir Basil Brooke oświadczył, że wizyta premiera Attlee w północnej Irlandii ma charakter „ściśle prywatny”. Dodał on, że rząd północno-irlandzki jest absolutnie przeciwny połączeniu północnej Irlandii z wolnym państwem irlandzkim.

Mimo to, wizyta premiera Attlee wywołuje w dalszym ciągu daleko idące komentarze w londyńskich kołach politycznych. Jakkolwiek koła oficjalne w Londynie utrzymują istotny cel tej wizyty w ścisłej tajemnicy, twierdzi się uporczywie, że wizyta Attlee — podobnie jak poprzednie wizyty członków gabinetu brytyjskiego północnej Irlandii świadczy o doniosłych dyskusjach politycznych, które mogą pociągnąć za sobą „całkowitą reformę stosunków brytyjsko-irlandzkich”.

kich”. Przewiduje się mianowicie, że wynikiem obecnych rozmów może być połączenie się północnej Irlandii z wolnym państwem irlandzkim oraz przystąpienie całej Irlandii do brukselskiego traktatu „unii zachodniej”.

Na drodze do realizacji tego planu istnieją jednak bardzo poważne trudności, w szczególności zaś silny opór w samej Irlandii północnej, czego wyrazem było właśnie — zdaniem londyńskich kół politycznych — oświadczenie premiera Brooke'a.

Sprawa Triestu w Radzie Bezpieczeństwa

LAKE SUCCESS, 17.8. (PAP). — W toku dalszej debaty w Radzie Bezpieczeństwa nad sytuacją w Triście przedstawiciel Wielkiej Brytanii Cadogana usiłował bronić administracji brytyjskiej i amerykańskiej na terenie wolnego obszaru Triestu oraz oskarżyć Jugosławie i pogwałcenie odnośnych postanowień traktatu pokojowego z Włochami.

Cadogana poparł delegat USA Jessup, który zażądał, aby Rada zaleciła Jugosławii przedstawienie szczegółowego sprawozdania z administracji swej strefy.

Bez powzięcia jakiegokolwiek decyzji w tej sprawie, Rada Bezpieczeństwa odroczyła swe obrady do środy.

SED domaga się ustąpienia Rady Miejskiej Berlina

(Dokończenie ze str. 1-ej)

BERLIN, 17.8. (PAP). Powzięta większością głosów frakcji SPD, CDU i LPD uchwała rady miejskiej Berlina, domagająca się wycofania waluty strefy wschodniej z zachodnich sektorów b. stolicy Niemiec, wywołała powszechne oburzenie wśród społeczeństwa berlińskiego. Masy robotnicze zorganizowane w szeregach SED i niemieckich walnych związków zawodowych, protestują przeciwko tej uchwałie na wiecach i zebraniach fabrycznych, w prasie oraz przez radio.

Dziennik „Taegliche Rundschau” nazywa uchwałę 3 frakcji rady miejskiej „cynicznym i nieodpowiedzialnym” krokiem. Centralny organ SED „Neues Deutschland” stwierdza, że uchwałę należy uważać za „podstępny zamach na egzystencję ludności Berlina”. Pismo

SED domaga się w imieniu ludności robotniczej Berlina natychmiastowego ustąpienia rady miejskiej.

Kard. Griffin za odbudową Niemiec

KOLONIA, 17.8. (API). — Z okazji uroczystości 700-letniej rocznicy istnienia katedry w Kolonii, kardynał arcybiskup Westminsteru, Griffin, wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, że katolicy angielscy domagają się „szybkiej i całkowitej odbudowy Niemiec we wszystkich dziedzinach”.

Zdaniem kardynała, cały naród niemiecki zasługuje już na zaufanie. Mówiąc o reformie walutowej w zachodnich Niemczech, Griffin oświadczył, wbrew oczywistym faktom zwiększającego się bezrobocia i nędzy mas pracujących, że wywarła ona „bardzo dobry wpływ na gospodarkę Niemiec”.

Rada Republiki aprobuje dyktatorskie projekty

Reynaud jedzie do Waszyngtonu po nowe dyrektywy

PARYŻ, 17.8. (PAP). Rada Republiki przyjęła 173 głosami przeciwko 90 przy 24 wstrzymujących się, finansowo-gospodarcze projekty ministra Reynaud. Przebieg głosowania wykazał brak spójności w łonie większości rządowej, który ujawnił się już w toku dyskusji nad tymi projektami w Zgromadzeniu Narodowym.

Przeciwko projektom, prócz komunistów, głosowało 3 członków SFIO i 2 członków MRP. 14 radców MRP oraz 10 przedstawicieli unii francuskiej wstrzymało się od głosowania. W kołach paryskich

podkreśla się, że na stanowisko radców MRP i SFIO wywarły niewątpliwie wpływ protesty ludności Francji przeciwko projektowi Reynaud.

Po raz pierwszy od chwili po-

wstania Rady Republiki premier Marie postawił kwestię zaufania, sprzeciwiając się wnioskowi rady MRP, który odmawiał rządowi prawa „reorganizacji” ubezpieczeń społecznych.

Wobec przyjęcia projektów Reynaud bezwzględną większością głosów, taka sama większość będzie wymagana przy ponownym rozpatrzeniu projektów przez Zgromadzenie Narodowe.

Dalsze protesty

Z całej Francji napływają w dalszym ciągu wiadomości o protestach przeciwko gospodarczo-finansowym projektom ministra Reynaud. W sobotę 95 proc. górników w Monceau Les Mines nie przystąpiło do pracy. W Calais 2 tysiące metalowców i robotników portowych udało się w pochodzie pod merostwo, przedstawiając merowi żądania pracowników.

PARYŻ, 17.8. (PAP). — Unia departamentalna CGT oraz federacja chrześcijańskich Związków zawodowych departamentu Landos odbyły posiedzenie, na którym postanowiły prowadzić w przyszłości wspólną akcję, zmierzającą do zwiększenia zdolności nabywczej pracowników. Decyzja ta nabiera tym większego znaczenia, że biuro chrześcijańskich związków zawodowych postanowiło domagać się natychmiastowej wypłaty dodatku wyrównawczego, co uważane jest za zmianę dotychczasowej polityki chrześcijańskich związków zawodowych.

Nowa dewaluacja franka?

W paryskich kołach politycznych w dalszym ciągu krąży uporczywe pogłoski, że minister finansów Reynaud we wrześniu uda się do Stanów Zjednoczonych.

„Humanité” podkreśla, że podróż ta mieści się w ramach polityki rządu, inspirowanej i kierowanej z Białego Domu. Reynaud — stwierdza pismo — złoży prawdopodobnie w Waszyngtonie sprawozdanie z przebiegu marshallizacji Francji oraz otrzyma nowe instrukcje w sprawie dalszej polityki walutowej rządu francuskiego.

W kuluarach Zgromadzenia Narodowego podkreśla się, że w najbliższym czasie należy oczekiwać nowej dewaluacji franka. Stosunek franka do dolara ma być ustalony w wysokości 340 franków za jednego dolara. Obecny oficjalny kurs dolara wynosi 219 franków. Na wolnym rynku ma być również notowany funt szterling, co równoznaczne jest z jego faktyczną dewaluacją.

Król Gustaw V chory

SZTOKHOLM, 17.8. (SAP). — 90-letni król szwedzki Gustaw V zachorował na zapalenie oskrzeli. Przyboczny lekarz sędziwego monarchy, dr Gasserman orzekł, że przebieg choroby nie jest poważny, wzbudza jednak okazy ze względu na podeszły wiek pacjenta.

Włochy i Belgia domagają się udziału w Konferencji Dunańskiej

RZYM, 17.8. (PAP). — Rząd włoski w drugiej nocy, skierowanej do konferencji dunańskiej, domaga się przyznania Włochom praw sygnatariusza przyszłej konwencji żeglugi na Dunaju oraz udziału w komisji dunańskiej. Rząd włoski powołuje się przy tym na fakt udziału w dawnej komisji dunańskiej oraz podkreśla, że traktat pokojowy nie zawiera żadnej klauzuli, która by pozbawiała Włochy tego prawa.

Rząd belgijski w nocy, przesłanej na ręce sekretarza generalnego konferencji dunańskiej, zgłosił roszczenie w sprawie dopuszczenia Belgii do udziału w konferencji belgradzkiej. Rząd belgijski podkreślił w swojej nocy, że przywiązuje wielką wagę do zasady wolności żeglugi na Dunaju oraz równości i niedyskryminacji wobec statków i towarów belgijskich. Rząd belgijski zastrzega sobie prawo zajęcia stanowiska wobec decyzji, które zapadną na konferencji.

W kilku wierszach

— Komitet Centralny czechosłowackiej partii komunistycznej postanowił przeprowadzić w dniach od 1 września do 31 grudnia br. weryfikację wszystkich członków partii.

— Zjednoczony związek rolników czechosłowackich opracował projekt, na podstawie którego gospodarstwa rolne, których właściciele sabotują dostawę kontrybucyj na rzecz państwa, mają być oddane pod zarządek państwowy.

— W dniach od 21 do 24 sierpnia odbędzie się w Budapeszcie, z inicjatywy Światowej Federacji Związków Zawodowych, światowy kongres pedagogów, który przebiegać będzie pod hasłem demokratyzacji szkolnictwa i walki o trwałą pokój. W kongresie wezmą udział delegaci 25 państw.

— W wygłoszonym w Kromierzynie przemówieniu wicepremier Flerlinger podkreślił, że swoboda przekonań religijnych jest w dalszym ciągu jedną z podstaw prawnego ustroju państwa czechosłowackiego. Jednakże państwo nie może dopuścić do mieszania się Kościoła w sprawy polityczne oraz aby Kościół stał się narzędziem obcych interesów. Skierowanych przeciwko Czechosłowacji.

— Rząd radziecki mianował przedstawicielem politycznym Związku Radzieckiego w Austrii — M. Koptielowa. Dotychczasowy szef radzieckiej misji politycznej w Austrii został przeniesiony na inne stanowisko.

— W pierwszą rocznicę nadania Indiom statutu dominium, odbyły się w New Delhi uroczyste uroczystości, w których wzięli udział przedstawiciele rządu Indii oraz reprezentanci brytyjczy.

— W niedzielę przybył do Ottawy minister obrony USA James Forrestal, który przeprowadził w Ottawie rozmowy w sprawie przyznania armii amerykańskiej baz wojskowych na terenie Kanady.

— Obserwatorzy ONZ rozpoczęli śledztwo w związku z rozpoczęciem przez oddziały arabskie walk w Jerozolimie.

— Oficer armii izraelskiej Herzog, został zastrzelony przez strzelca arabskiego w chwili, gdy towarzyszył konsułowi generalnemu USA Mac Donaldowi na „ziemi nieczyj” między pozycjami żydowskimi i arabskimi na froncie północno-jerozolimskim.

— 20 sierpnia rozpoczyna się obrady XVIII Międzynarodowej Konferencji Czerwonego Krzyża. Porządek obrad przewiduje rewizję dwóch konwencji genewskich, dotyczących traktowania chorych i rannych żołnierzy i jeńców wojennych oraz omówienie projektu nowej konwencji w sprawie ochrony ludności cywilnej w czasie wojny.

— Naczelnym dowódcą amerykańskich sił lotniczych, gen. Venderberg oraz amerykański minister lotnictwa, Symington, dokonali inspekcji amerykańskiej misji wojskowej w Grecji, po czym udali się w tym samym celu do Ankar.

Źródło dumy brytyjskiej...

Podszewka pewnego przymierza

DZIWNymi drogami chodzą niekiedy myśli i czyny nie tylko niektórych ludzi, ale również niektórych rządów. Tak np. do prawdy trudno odgadnąć, jakimś motywami kierował się rząd brytyjski, kiedy w swojej odpowiedzi na protest Polski przeciw uchwałom londyńskim z dumą przypominał o sojuszu anglo-polskim z roku 1939 i o pomocy, której Anglia była zobowiązana udzielić Polsce na mocy sojuszu. W gruncie rzeczy motywy rządu brytyjskiego nie bardzo obchodzą polską opinię publiczną. Wystarczy, gdy po prostu stwierdzimy, że przypominając o tych, zdawałoby się, przebrzmiałych sprawach, rząd brytyjski nie postąpił ani rozsądnie ani ostrożnie. A oto dlaczego.

Układ gwarancyjny polsko-brytyjski (równoznaczny co do treści z późniejszym formalnym sojuszem) został podpisany w początkach kwietnia r. 1939. Na sześć tygodni przed napaścią Niemiec na Polskę, w drugiej połowie r. 1939, z inicjatywy rządu brytyjskiego — sygnatariusza wspomnianego układu gwarancyjnego — odbył się w Londynie szereg rozmów między kierowniczymi osobistościami angielskimi a wystannikiem Hitlera Wohltatem. Ze strony angielskiej prowadził rozmowy sir Horace Wilson, szara eminencja gabinetu brytyjskiego i prawa ręka premiera Chamberlaina, oraz minister handlu zagranicznego Hudson, a więc niewątpliwie jak najbardziej odpowiednie dla najbardziej odpowiedzialnej i miarodajnej polityki angielskiej. Ogólny przebieg rozmów znany jest z ogłoszonych przez radzieckie ministerstwo spraw zagranicznych dokumentów znalezionych w prywatnym archiwum ambasadora niemieckiego w Londynie Dirksena. W związku z „dumym” przypomnieniem zawartym w nocie rządu angielskiego, wydaje się konieczne, przypomnienie niektórych fragmentów dokumentów Dirksena.

Na dalszy plan

„Celem ostatecznym, do którego zmierza pan Wilson — pisze w raporcie dla niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych ambasador Dirksen — jest bardzo szerokie porozumienie anglo-niemieckie co do wszystkich ważnych zagadnień, tak jak to początkowo projektował führer. W ten sposób jego zdaniem zostałyby wysunięte i rozwiązane zagadnienia o tak wielkim znaczeniu, że problemy bliższego wschodu, jak Gdańsk i Polska, zeszłyby na dalszy plan i utraciłyby swe znaczenie. Sir Horace Wilson oświadczył konkretnie panu Wohltatowi, iż zawarcie paktu nieagresji dałoby Anglii możliwość zwolnienia się z zobowiązań w stosunku do Polski. W ten sposób problem polski utraciłby znaczną część swojej ostrości”.

W następnym raporcie datowanym 3 sierpnia 1939 roku, a więc już na niecały miesiąc przed wybuchem wojny, Dirksen pisze między innymi:

„Przykładałem wielką wagę do tego, by sir Horace Wilson potwierdził moje notatki, jakie zrobiłem na podstawie mej rozmowy z panem Wohltatem o jego rozmowie z sir Horace Wilsonem. Wydawało mi się rzeczą ważną uzyskać to potwierdzenie, by mieć zupełnie jasny obraz w sprawach tak doniosłych... Zostało wyjaśnione, iż treść rozmowy Wohltat — Wilson pozostaje całkowicie w mocy. Sir Horace Wilson potwierdził, iż zaproponował panu Wohltatowi następujący program rokowań:

1. zawarcie traktatu o nieagresji, zrodzonej z którym obie strony zobowiązały się nie stosować jednostronnej akcji agresywnej jako metody swej polityki. Tajemny plan rządu angielskiego co do tego punktu sir Horace Wilson odstąpił przede mną wówczas, kiedy w toku rozmowy zadałem mu pytanie, w jaki sposób można pogodzić porozumienie z Niemcami i polityka okrażeń (czyli: polityka sojuszy i układów gwarancyjnych — przyp. red.). Jaka prowadzi rząd angielski w odnośnej sprawie na to sir Horace Wilson oświadczył, że porozumienie anglo-niemieckie... nie wyklucza całkowicie w obecnej chwili zobowiązań gwarancyjnych w stosunku do Polski Turcji itd.”

W zakończeniu swego raportu ambasador Dirksen dodaje: „Przeważało tu wrażenie, iż powstałe w ciągu ostatnich miesięcy kontakty z innymi państwami (czyli: zobowią-

zania gwarancyjne, przyp. red.) stanowią jedynie środek rezerwy dla rzeczywistego porozumienia z Niemcami i że kontakty te odpadną, skoro tylko zostanie osiągnięty cel jedynie ważny i godny wysiłku — porozumienie z Niemcami”.

Pomaga

Jest rzeczą niezmiernie charakterystyczną, że w tej ogromnie ważnej kwestii politycznej, o której mówią raporty Dirksena, istniało nieoficjalne porozumienie, jeśli na wet nie jednomyślnie, między kierownictwem rządzącej wówczas partii konserwatywnej a kierownictwem opozycyjnej Labour Party. Sir Horace Wilson wyrażał nie tylko poglądy rządu angielskiego i partii konserwatywnej, ale też poglądy kierowniczych kół Partii Pracy. Świadczy o tym raport ambasadora Dirksena z dnia 1 sierpnia 1939 r. oraz załączona doń notatka radcy ambasady niemieckiej Kordta, w których m. in. czytamy:

Nie ma powodu do dumy

Trudno opanować uczucie głębokiej odrzy przy czytaniu tych dokumentów. Wynika z nich jak na dłoni, że rząd brytyjski gotów był złamać słowo dane Polsce i że koszt tem Polski przygotowywał nowe Mo-nachium. Rząd brytyjski pozostawał wierny swojej zasadniczej linii politycznej, polegającej na kanalizowaniu agresji niemieckiej w kierunku wschodnim. Oznaczało to, że w razie porozumienia anglo-niemieckiego Polskę czekał los Czechosłowacji i że w targach i przetargach o podział sfer interesów Polska jest w oczach rządu angielskiego jedynie monetą wymienną. Jest rzeczą oczywistą, że jeżeli do tego porozumienia nie doszło, to interesy Polski nie odegrały tutaj najmniejszej roli. Praktyka wojny wykazała całkowitą bezwartościowość „sojuszu” anglo-polskiego i nic co angielskiej „pomocy”. Pogląd na tę sprawę społeczeństwa polskiego jest od dawna ustalony i z tego punktu widzenia nie warto by

„Mający doskonałe stosunki z członkami Labour Party polityk Roden Baxton (brat lorda Noela Baxtona) w rozmowie z radcą ambasady rozwijał te same myśli, co Wilson, i wskazywał na likwidację polityki okrażeń jako na zrozumiałe samo przez się następstwo porozumienia z Niemcami. Part Baxton, który w obecnej chwili nie posiada mandatu, pracuje przy kierownictwie Labour Party na stanowisku, które można było porównać do stanowiska oficera kierowniczego w oddziale operacyjnym sztabu generalnego. Fosiada specjalne biuro w Izbie Gmin i formułuje wnioski w sprawach politycznych dla Labour Party. Pan Roden Baxton nakreślił następujący plan: Wielka Brytania da wyraz gotowości zawarcia z Niemcami porozumienia co do rozgraniczenia sfer interesów. Przez rozgraniczenie sfer interesów rozumie on z jednej strony nieinterwencję innych mocarstw do tych sfer interesów i z drugiej strony czynne uznanie legalnego prawa mocarstwa zawierającego układ do zapobiegania prowadzenia przez państwa leżące w sferze jego interesów polityki dla wroga. Konkretne oznaczaloby to: 1. Niemcy obiecuja nie wtrącać się do spraw imperium brytyjskiego, 2. Wielka Brytania obiecuja szanować całkowicie niemieckie sfery interesów w Europie wschodniej i południowo-wschodniej. Następstwem tego było by, iż W. Brytania wycofałaby się z gwarancji udzielonych niektórym państwom w niemieckiej sferze interesów”.

Może i dobrze się stało, że rząd brytyjski przypominając sprawę „sojuszu” z roku 1939, dał okazję aby raz jeszcze ocenić wartość tego sojuszu i zasadniczą treść polityki brytyjskiej w stosunku do Polski. Naród polski z tej oceny niewątpliwie wyciągnął już właściwe wnioski. Kierownicy polityki brytyjskiej mogą być przekonani, że wniośki te żadną miarą nie uprawniają ich do „dumy”.

D.

Proces konfidenta gestapo byłego ONR-owca Jóźwickiego

Sąd Okręgowy w Warszawie rozpatrzył wkrótce sprawę Jana Bonifacego Jóźwickiego o to, że jako konfident gestapo działał w latach 1939 — 45 na szkodę ludności polskiej. Zadenuncjował on w gestapo członków polskiego ruchu oporu: Macieja Stojanowskiego, Ryszarda Oracza i Kępinę, którzy zostali aresztowani i następnie straceni w obozie koncentracyjnym.

W roku 1942 Jóźwicki działał na terenach wschodnich, jako członek niemieckiej grupy dywersyjnej.

Oskarżony — członek ONR i Fa-langi już przed wojną utrzymywał kontakt z niemieckim wywiadem wojskowym.

Po wkroczeniu okupanta Jóźwicki wstępuje do gestapo, a jednocześnie stara się zaskarbić zaufanie członków polskiego ruchu oporu. Przedstawiając się jako działacz polskiej organizacji niepodległościowej wchodzi w r. 1941 w kontakt z członkami podziemnej FPS: Stojanowskim, Oraczem i Kępiną, którzy następnie denuncjują w gestapo.

W roku 1941 Jóźwicki nawiązuje współpracę z agentami wywiadu niemieckiego, członkami „Klubu Białych Rosjan” Włodzimierzem Szelchowem i Włodzimierzem No-

wickim, Jóźwicki wstępuje do uformowanej przez hitlerowskich Rosjan grupy dywersyjnej i wyjeżdża na wschód, gdzie bierze czynny udział w antyradzieckiej dywersji.

Po powrocie do Warszawy Jóźwicki śledzony jest przez wywiad polskiej organizacji niepodległościowej, która w roku 1943 wydaje na niego wyrok śmierci. Podczas Powstania warszawskiego Jóźwicki zostaje aresztowany przez powstańców, udaje mu się jednak zbiec.

Do akt sprawy załączone są liczne dowody, zbierane przeciw Jóźwickiemu przez wywiad polskiego ruchu oporu.

Konfident gestapo skazany na śmierć

Sąd Okręgowy skazał na karę śmierci Ireneusza Wysockiego, który działając w okresie okupacji jako konfident Gestapo, powodował aresztowania Polaków.

Wysockiemu dowiedziano wydanie trzech członków polskiego ruchu oporu, którzy wywiezieni zostali do obozu koncentracyjnego, gdzie dwu z nich zmarło.

Wizyta Londyńskiej Rady Związków Zaw. w Warszawskiej Radzie Zw. Zaw.

Na zaproszenie Warszawskiej Rady Związków Zawodowych przybyła do stolicy delegacja londyńskiej Rady Związków Zawodowych w osobach: przewodniczącego Rady G. Collingasa, sekretarza generalnego J. Jacoba i skarbnika, H. Lewitza.

Dnia 16 bm. członkowie Prezydium Londyńskiej Rady Związków Zawodowych zwiedzili szereg zakładów pracy, oraz złożyli wizytę Prezydentowi miasta, inż. Tołwińskiego. Władzom miasteczka, w których interesowali się odbudową stolicy, wyrażając podziw dla osiągniętych wyników.

Sekretarz generalny Londyńskiej Rady Związków Zawodowych, Juliusz Jacobs, wyraził uznanie dla polskiego ruchu zawodowego, stwierdzając, że imponujące wyniki przy pisaniu należą przede wszystkim jego jednolitości i masowości.

Goście angielscy podkreślają jeszcze gólinie osiągnięcia ruchu zawodowego

go w dziedzinie podniesienia poziomu kulturalno - oświatowego oraz szeroko zakrojonej akcji socjalnej, prowadzonej przez Związki.

Dnia 16 bm. w godzinach popołudniowych związkowców angielskich przyjął przewodniczący KCZZ, ob. Witaszewski, który omówił z nimi aktualne zagadnienia ruchu zawodowego.

Minister Spraw Zagranicznych objął urządowanie

Minister Spraw Zagranicznych, Zygmunt Modzelewski, powrócił z urlopu wypoczynkowego i objął urządowanie w dniu 16 bm.

Minister Spraw Zagranicznych, Zygmunt Modzelewski, przyjął w dniu 16 bm. ambasadora ZSRR w Warszawie, p. W. Z. Lebediewa.

Spółdzielcy krajów demokracji ludowej zwiedzili Warszawę i inne ośrodki polskie

W Warszawie hawi grupa spółdzielców krajów demokracji ludowej, przybyła do Polski na zaproszenie Centralnego Związku Spółdzielczego. Wśród gości znajduje się 7 delegatów czeskosłowackich, 4-ch rumuńskich i 4-ch bułgarskich. Z Węgier przybyła grupa 4-ch

spółdzielców z p. Franciszkiem Erdei, wiceprezesem węgierskiego Centralnego Związku Spółdzielczego na czele. Z Jugosławii przybyło 9-ciu przedstawicieli spółdzielczości z sekretarzem Komitetu Spółdzielczego p. Dimitrij Bojarica na czele. W najbliższym czasie spodziewani są jeszcze dwaj przedstawiciele spółdzielczości albańskiej.

Po zwiedzeniu Warszawy i instytucji spółdzielczych w stolicy goście udadzą się autokarem w podróż po ważniejszych ośrodkach przemysłowych i spółdzielczych kraju.

Młodzież z Czechosłowacji pomaga

przy budowie kolei piaskowej

(am) Do Katowic przybyła grupa młodzieży czechosłowackiej z Morawy, która razem z junakami z ósmiej brygady „Służba Polsce” pracować będzie przy budowie kolei piaskowej.

Młodzi Czechosłowacy zajęli do obozu „SP” w Mysłowicach, gdzie pozostaną do dnia 26 bm.

Z łobnej kartki

Zgon Leona Rygiera

Zmarł w Łowiczu przeżywszy 75 lat, Leon Rygier, literat, publicysta i pedagog. Był on jednym z pisarzy Młodej Polski.

Sędziwy pisarz, wychowawca wielu pokoleń młodzieży, do ostatnich chwil życia kontynuował pracę pedagogiczną oraz w miarę sił służył niórem nowej Polsce. Ostatnio drukował swe prace publicystyczne w „Robotniku” i w „Polsce Zbrojnej”.

Za zasługi literackie i pedagogiczne odznaczony był Złotym Krzyżem Zasługi.

Czołowych intelektualistów świata będziemy gościli we Wrocławiu

Dzisiaj zaczynamy druk krótkich życiorysów niektórych z naszych wrocławskich gości — czołowych intelektualistów świata. Przeważnie są to nazwiska dobrze znane polskiemu czytelnikowi z tytułu zasług zarówno na polu naukowym czy artystycznym, jak i na polu walki o pokój.

Irena Joliot - Curie, znakomita uczona francuska córka Marii Curie - Skłodowskiej i żona Fryderyka Joliot, urodzona w roku 1897 w Paryżu. Współpracuje ze swoim mężem w dziedzinie teorii promieniotwórczości i wraz z nim zostaje odznaczona nagrodą Nobla. Małżonkowie Joliot pierwsi otrzymali nowe pierwiastki promieniotwórcze przez bombardowanie glinu cząstkami alfa. Była w r. 1937 podsekretarzem stanu w rządzie Frontu Ludowego i wraz z mężem brała czynny udział w działalności politycznej. Jest aktywnym członkiem Francuskiej Partii Komunistycznej. Małżonkowie Joliot niedawno załatwili w parlamencie jako Wysoki Komisarz dla Energii Atomowej, ona sama zaś została zatrzymana przez władze amerykańskie w czasie podróży do Stanów Zjednoczonych.

Jack Lindsay (ur. 1900 r.) reprezentuje intelektualistów Australii.

Szeroka znajomość świata starożytnego wykrywał w szeregu powieści historycznych z dziejów Grecji i Rzymu. („Rome for Sale”, „Caesar is Dead”, „Last Days with Cleopatra” i inne). Druga seria jego dzieł stanowiły życiorysy. To też nazywają go anglosaskim Ludwikiem Tu należą życiorysy Williama Blake, Marka Antyniusza, Johana Bunyanta i in. Sui generis syntezą jego twórczości staje się książka „Krótka historia kultury”. Tu maczył dużo z łaciny i greki.

Wacław Rzewacz (ur. 1901 w Pradze), czeski powieściopisarz i dramaturg. Uprawia przede wszystkim

O 70 tys. ha więcej niż w r. 1938

wytworzył powierzchnię upraw roślin okopanych

W Warszawie rozpoczęła swe obrady Rada Centralnego Związku Plantatorów Przetwórczych Roślin Okopowych, skupiającego 600 tys. członków-plantatorów. W obradach, na które przybył m. in. wiceminister przemysłu i handlu inż. Rumiński, wzięło udział ponad 150 delegatów.

Referat na temat roślin przemysłowych w rolniczej gospodarce planowej wygłosił dyrektor Związku, mgr. Dziadosz. Zobrazował on na wstępie osiągnięcia Związku Planta-

torów w okresie powojennym. Ogólna powierzchnia upraw, wynosząca obecnie 220 tys. ha, wyzsza jest od powierzchni z roku 1938 o 70 tys. ha. Podczas tegorocznej kampanii wykonano plan produkcyjny w 121 proc. Mówca podkreślił potrzebę rozszerzenia rejonizacji i specjalizacji produkcji przetwórczych roślin okopowych oraz konieczność badań naukowych nad aklimatyzacją roślin dotychczas u nas nie uprawianych.

Rozwój hutnictwa polskiego po wojnie

Hutnictwo polskie odgrywa zasadniczą rolę w odbudowie i rozwoju zniszczonego wojną kraju. Skupia się ono przeważnie na Śląsku, posiadającym bazy surowcowe węgla.

Uruchomienie hut po wyjściu okupanta nie należało do łatwych zadań. W końcu stycznia 1945 r., kiedy na Śląsku toczyły się jeszcze walki, ówczesny pełnomocnik Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, obecny dyrektor Centralnego Zarządu Przemysłu Hutniczego, inż. Ignacy Borejdo, wraz z pierwszą ekipą stanął do pracy. Mimo szalonych trudności z początkiem lutego tegoż roku uruchomiono stalownię huty „Batory”, hutę „Laure”, koksownię huty „Pokój” oraz w krótkim czasie stalownię i walcownię tej huty. W drugiej połowie lutego 1945 r. ruszyły: walcownia, odlewnia i warsztaty huty „Bankowej”. W tym samym miesiącu zapalone zostały wielkie piece huty: „Pokój”, „Bankowej”, „Floriania”, „Katarzyny”, „Kościszki” i „Bobru”. W lutym 1945 r. wyprodukowano 2.152 t. surowki oraz 1.619 t. stali surowej. Huta „Pokój” dała wówczas pierwsze konstrukcje mostowe.

Dekret z dnia 24 lutego 1945 r. powołał do życia Centralny Zarząd Przemysłu Hutniczego. W marcu ruszyły prawie wszystkie huty. Praca napotykała jednak ciągle na poważne trudności. Niemcy prowadzili tu gospodarkę wybitnie rabunkową. Wyczerpali potencjał produkcyjny hut, zlikwidowali cały szereg działów produkcji, inne zaś przestawili na produkcję ściśle wojenną. Pod koniec wojny celowo zdeprawowali i wywieźli do Rzeszy najwartościowsze urządzenia. Najwięcej ucierpiały zakłady hutnicze w Polsce Centralnej i na Śląsku Opolskim. W dodatku działania wojenne 1945 r. spowodowały wygaszenie wielkich pieców, pieców stalowych oraz baterii koksowych, co odbiło się ujemnie na ich stanie technicznym. W chwili zakończenia działań wojennych 60 proc. pieców martenowskich nie nadawało się do użytku.

Mimo tylu trudności i przeszkód produkcja hutnictwa polskiego z ostatnich trzech lat osiągnęła maksimum, jakie można było osiągnąć w tych warunkach. Stały wzrost produkcji hutnictwa ilustruje poniższe zestawienie cyfrowe. Produkcja koksu, która w ostatnim roku przed wojną wynosiła 644.000 t. osiągnęła już w 1945 r. — 338.546 t., w 1946 r. — 929.438 t., a w 1947 r. — 949.903 t. Produkcja surowki, która w 1938 sięgała 940 tys. t., wyniosła w pierwszym roku powojennym 228.248 t.; w r. 1946 — 725.736 t., a w r. ub. 867.121 t. Produkcja stali surowej kształtowała

się jak następuje: 1945 r. — 495.029 t., 1946 r. — 1.219.426 t., 1947 r. — 1.579.120 t. (w r. 1938 — 1.442.000 t.). Wyroby walcowane, których produkcja w r. 1938 przekraczała 1.000.000 t., już w r. 1945 osiągnęły cyfrę 331.510 t., w 1946 r. nastąpił dalszy wzrost produkcji do blisko 800.000 t., a w r. ub. do 1.091.895 t.

Podkreślić trzeba, że mimo zniszczeń i ubytku jednej trzeciej zespołów walcowniczych już w marcu ub. r. hutnictwo wyrobów walcowanych przekroczyło średnią produkcję z 1938 r. o 4,25 proc., stalownia zaś w miesiącu maju 1947 r. o 16 proc. We wrześniu ub. r. hutnictwo żelazne przekroczyło produk-

cję przedwojenną we wszystkich zasadniczych grupach wytwórczych, osiągając w koksie 168 proc., w surowce 105 proc., w stali surowej 111 proc., w wyrobach walcowanych i rurach bez szwu 105 proc. Te wielkie osiągnięcia produkcji hutniczej zawdzięczamy wytrwałej i pełnej poświęcenia pracy tysięcy hutników polskich i stale przeprowadzanym inwestycjom, z których najważniejsze w 1947 r., to uruchomienie wielkich pieców na hutach: Kościszki, Szczecin, Bobrek i Bankowej, wybudowanie nowej walcowni uniwersalnej na hucie Kościszki oraz wybudowanie nowej hali montażowej na hucie Zabrze.

Nowe działy produkcji uruchomił przemysł chemiczny

W lipcu r. b. przemysł chemiczny przekroczył ponownie zakreślony plan produkcji. Pierwszy szacunek wartości produkcji wykonanej dał około 21 proc. powyżej przewidywanego planu.

Poza pracami bieżącymi zdołano jeszcze w tymże okresie uruchomić kilkanaście nowych produkcji, jako: w fabryce „Silesia” chlorek barowy i litopon 50 proc., w f-ce „Azot” — żelazocjanek sodowy, w Wytwórni nr. 6 — proszek od bólu głowy o przewidywanej produkcji 200 tys. szt. miesięcznie. W Zakł. Chem. „Anna” uruchomiono destylację smoły drzewnej. Poza tym uruchomiono połączenie rurociągu północnego z rurociągiem Bytom—Świętochłowice oraz rurociąg do huty Kościszki, a także zakończono budowę trasy Chorzów — Mysłowice, długości 15 km.

Poza tym w lipcu wznowiono szeregi produkcji przerwanych w poprzednich okresach spowodu przeprowadzenia koniecznych remontów. Znaczną poprawę w zaopatrzeniu w chemikalia i opakowania stwierdza u siebie przemysł tłuszczowy, który plan produkcyjny w najważniejszych swoich artykułach wykonał z nadwyżką. Natomiast w produkcji farb olejnych i lakierów plan wykonano tylko w 93 proc., a to zarówno na skutek podwyższenia planu na ten artykuł, jak i za trzymania jednej z fabryk, wymagającej poważniejszego remontu.

W miesiącu tym osiągnięto rekordową produkcję bieli cynkowej, a także utrzymano na poziomie z poprzedniego miesiąca, produkcję ultramarynu.

Z najważniejszych remontów, przeprowadzonych w lipcu wymienić trzeba zakłady takie jak „Czar na Huta”, „Silesia” i „Stomil”.

Gruntowny remont na oddziale chemicznym, przeprowadzony, przewidywany na 31 dni postoju, skrócono do 6 dni.

Nowy sukces polskich włóknarzy

Sztuczna skóra

znajdzie wszechstronne zastosowanie

Dzięki wysiłkom polskich inżynierów, techników i robotników po przełamaniu wielu trudności przemysł włókienniczy wyprodukował pierwsze znaczniejsze ilości tzw. sztucznej skóry. Sztuczna skóra po wstała z połączenia tkaniny lnianej, wzgl. bawełnianej z otrzymaną na drodze chemicznej masą — igielitem. Przemysł włókienniczy przystąpił do uruchomienia działów produkcji sztucznej skóry w trzech fabrykach włókienniczych: w Państwowych Zakładach Przemysłu Bawełnianego w Bielawie, w Państwowych Zakładach Przemysłu Lniarskiego w Wałbrzychu oraz w Państwowych Zakładach Przemysłu Bawełnianego nr 3 w Łodzi. W chwili obecnej produkuje się cztery zasad-

nicze gatunki sztucznej skóry, różniące się grubością. Najgrubszą odmianną przeznaczoną na zelówki do obuwia jest tzw. „Derma”, cieńsze „Durex”, „Granitol” i „Kaliko” znajdują zastosowanie w produkcji galanterii, oprawie książek, produkcji pudełek ozdobnych i użytkowych, toreb, waliz i pasków. Sztuczna skóra wytwarzana jest w różnych kolorach. W zależności od przeznaczenia może być gładka lub rypsowana. Zewnętrznie sztuczna skóra imituje całkowicie naturalną, zachowuje jej właściwości, a nawet je przewyższa. Pierwsze wiadomości o wyprodukowaniu przez przemysł polski sztucznej skóry wywołały wielkie zainteresowanie na rynkach międzynarodowych.

Wagony motorowe o szybkości 120 km./godz.

otrzymamy od „Fiata”

Ministerstwo Komunikacji zamówiło ostatnio we włoskich zakładach „Fiata” 3 wagony motorowe wraz z częściami wymiennymi jak silniki, przekładnie itp. Wagony te osiągnąć będą szybkość 120 km. na godz. Zamówienie zostanie wykonane w styczniu 1949 r.

Obecnie znajduje się w Polsce 46 wagonów motorowych, których część jest jednak ułomkowa z powodu braku części zapasowych. Zlikwidowanie tego stanu rzeczy zamierza się osiągnąć dzięki zakupu części zamiennych oraz staraniem uzyskania licencji na wytworzenie ich w kraju. Planuje się też

dalsze zakupy wagonów kompletnych. (h.b.)

Prywatny przemysł chemiczny

Na terenie całego kraju istnieje ogółem przeszło 1600 prywatnych przedsiębiorstw przemysłu chemicznego. Są one zorganizowane w okręgowych zrzeszeniach branżowych, których ogólnopolską reprezentacją jest związek zrzeszeń prywatnego przemysłu chemicznego.

Najwięcej, bo 390 przedsiębiorstw prywatnych branży chemicznej grupuje się na terenie woj. warszawskiego (łącznie z m. st. Warszawą). Z kolei 231 przedsiębiorstw znajduje się w woj. krakowskim, 218 — w woj. poznańskim, oraz 211 w woj. śląskim. W pozostałych województwach liczba prywatnych przedsiębiorstw przemysłu che-

micznego jest następująca: w woj. kieleckim — 138, w woj. łódzkim — 108, w woj. pomorskim — 70, w woj. wrocławskim — 58, w woj. gdańskim — 55, w woj. lubelskim — 47, w woj. rzeszowskim i szczecińskim po 11, w woj. białostockim — 12 oraz w woj. olsztyńskim — 10.

Najliczniejszą jest grupa wytwórni wyrobów tłuszczowych (491), z kolei grupa wytwórni farb, lakieru, pokostu i atramentu (222), grupa wytwórni kosmetyków (175) oraz grupa wytwórni farmaceutyków (140). Wytwórni wyrobów gumowych czynnych jest 84. (a)

Znów 500 domków dla górników budujemy k/Bytomia

(am) Na nowobudującej się kolonii domków dla górników w Chruszczowie k/Bytomia niedaleko kopalni „Szombierki” zakończono prace przy wykonywaniu robót kanalizacyjnych. Nowe osiedle górnicze, liczące 500 jednorodzinnych domków

będzie oddane do użytku pracownikom kopalni znajdujących się w okolicy Bytomia. Pierwszeństwo w otrzymaniu mieszkań mają górnicy, repatrianci z Francji oraz przodownicy pracy.

Pół tysiąca nowych energetyków

Zjednoczenie Energetyczne Zagłębia Węglowego ma do zanotowania poważne osiągnięcia na odcinku szkolnictwa. Przeprowadzone tu w roku bieżącym kursy szkoleniowe dały już energetyce blisko pół tysiąca nowych fachowców. Kursy te przeznaczone były dla obsługi technicznej zakładów wytwórczych, jak również dla aparatu administracyjnego.

Kurs mistrzów elektrycznych w Chorzowie ukończyło 22 osoby, kur-

sy elektromonterskie, mistrzowskie i czeladnicze w Sosnowcu ukończyło ok. 150 osób. Kurs elektromonterski przy „Silesii” w Bielsku 30 osób, kurs monterski w Katowicach 34 osoby oraz maszynistów turbin w Chorzowie 40 osób. Kursy dla personelu administracyjnego odbyły się w Chorzowie i w Katowicach. Kurs administracyjno-handlowy w Chorzowie ukończyło 34 osoby, a kurs handlowo-taryfowy w Katowicach 38 osób. (Egg)

Traktory ogrodnicze będziemy produkować w Szczecinie

Państwowe Zakłady Inżynierii Nr 2 zostaną w najbliższym czasie znacznie rozbudowane. Zakłady produkują obecnie części zamienne dla traktorów amerykań-

kańskich i polskich typu L.B. 43 marki Ursus. Plan rozbudowy zakładów przewiduje uruchomienie w 1950 roku produkcji małych traktorów ogrodniczych.

5 tys. par obuwia dziennie

Przemysł skórzany rozbudowuje jedną z największych fabryk obuwia w Polsce w Otmecie na Śląsku Opolskim. Zakład zostanie wyposażony w nowoczesne czeskie obrabarki i maszyny szewskie. Na ogólną ilość zamówionych około 340 maszyn dostarczono już więcej niż połowę.

W chwili obecnej fabryka w Otmecie posiada 6 czynnych warsztatów taśmowych do seryjnej produkcji obuwia. Ilość ich zostanie powiększona do 12. Trzeba przypomnieć, że z 2.700 czynnych przed wojną maszyn, władze polskie przejęły za ledwie 60 maszyn i około 70 innych urządzeń.

Rozwój produkcji rozpoczętej w maju roku 1946 wykazuje rekordowe tempo. W roku 1946 wytworzono ogółem 95.800 par obuwia, w następnym roku wytwórczość fabryki wzrosła już do 649.000 par. Z przewidzianych w planie na rok bieżący 1.225.000 par obuwia wyprodukowano do końca maja br. około 625.000 par. Dzięki postępującej odbudowie zakładów oraz współzawodnictwu pracy produkcja fabryki osiągnęła 5.000 par obuwia dziennie.

Od chwili uruchomienia produkcji sztucznej skóry i gumy fabryka dostarczała przemysłowi skórzanemu około 50.000 m. kw. sztucznej skóry i ponad 21.500 m. kw. płyt gumowych. Dzienna produkcja wynosi obecnie 800 kg. sztucznej skóry i 600 kg. gumy. W celu zapewnienia rozbudowującym się zakładom dopływu fachowców założono przy fabryce szkołę przemysłową, w której kształcą się około 250 uczniów.

Największy procent planu osiągnęła walcownia „Morgana”

(am) W sali Domu Hutnika w Chorzowie odbyło się zebranie załogi huty „Kościszki”, na którym złożono sprawozdanie z osiągnięć huty za drugi kwartał rb.

Największy procent planu osią-

gnęła załoga walcowni „Morgana”, która wykonała 129,3 proc. normy. Obsługa wielkich pieców osiągnęła 115 proc. planu, koksownia — 112,5 proc., stalownia — 101,7 proc.

Wzrasta produkcja papieru

Jedną z największych na terenie kraju fabryk celulozy i papieru jest zakład w Kluczach. Fabryka ta produkuje dziennie do 40 t. papieru. W

pierwszym półroczu fabryka wyprodukowała: miążgi drzewnej — 2.009 t (120 proc. planu), celulozy — 8.291 t (106,4 proc.), papieru — 6.359 t (109,5 proc.).

Do czołowych pracowników Kluczewskiej Fabryki Papieru należą: Stanisław Żurek — 341,8 proc. normy, Stanisław Majda — 337,8 proc., Antoni Zak — 337,6 proc., oraz Adam Szromik — 337,3 proc.

Czytajcie „PROBLEMY”

Za 25 lat pracy w górnictwie

Premie dla jubilatów

(am) W kopalni węgla brunatnego „Babina” w Nowych Czaplach na Dolnym Śląsku odbyła się uroczystość wręczenia nagród siedmiu górnikom, którzy pracują ponad 25 lat w górnictwie.

Pamiątkowe zegarki z rąk przedstawicieli dyrekcji Zjednocze-

Przem. Węgla Brunatnego w Zarach otrzymali: Jan Wałoszek, Feliks Musiolik, Wilhelm Pełka, Jan Baran, Ludwik Kasperski, Stanisław Lubas oraz Michał Durtak.

Wszyscy jubilatci należą do czołowych górników kopalni „Babina”.

Okolo 16 mld. wyniosą wkłady oszczędnościowe rolników

Ogólnopolska narada gospodarcza Związku Samopomocy Chłopskiej

Sprawom podatku gruntowego, Funduszu Oszczędnościowego Rolnictwa i skupu zboża, które są najaktualniejszymi obecnie akcjami, przeprowadzanymi na wsi, poświęciła ogólnopolska narada gospodarcza, która odbyła się ostatnio w Zarządzie Głównym Z.S.Ch.

Sprawę podatku gruntowego i Funduszu Oszczędnościowego Rolnictwa omówił główny pełnomocnik Rządu do spraw podatku gruntowego — dyr. Mierzwinski, stwierdzając, że o ile pierwsza rata podatku wpłynęła w wysokości zadawalającej, to dotychczasowe wpłaty wkładów oszczędnościowych są bardzo niskie.

Ogólne obciążenie rolników podatkiem gruntowym wynosił w roku bieżącym 28.170 milionów zł., na co rolnicy wpłacili 18.407 mln. zł. oraz 500 tys. ton zboża. Wymiar pierwszej raty podatku wyniósł 13.845 milionów zł., drugiej zaś 500 tys. ton zboża i 4.562 miliony zł. Wpłaty dotychczasowe podatku oraz zaległości osiągnęły w roku bieżącym 12.258 milionów zł. Pierwsza rata została wpłacona w 79 proc.

Akcja przymusowego oszczędzania objęto 578 tys. gospodarstw — najbogatszych o przychodzie ponad 60 q. Wkłady oszczędnościowe wyniosły ogółem ok. 16 miliardów zł. Dotychczas na Fundusz Oszczędnościowy Rolnictwa wpłynęło 1.224 miliony zł., co stanowi 41,1 proc. wymiaru pierwszej raty.

W związku z wymiarem podatku i wpłat oszczędnościowych, dyr. Mierzwinski podkreślił, że zaobserwowano szereg błędów i uchybień, które powinny być naprawione.

Aby nie dopuścić do gromadzenia się w większych gospodarstwach dużych środków kapitałowych, które powinny służyć odbudowie wsi i przyczynić się do polepszenia bytu drobno i średniorolnego chłopu, wymiar wkładów oszczędnościowych został podwyższony do 100—130 proc. wymiaru podatku gruntowego, w zależności od wielkości gospodarstwa.

Dla przeprowadzenia szybkiej i planowej zbiórki drugiej raty podatku gruntowego oraz wyznaczenia stawek oszczędnościowych, wysunięto konieczność stworzenia specjalnych komitetów społecznych we wszystkich województwach i powiatach. Komitety te powinny współpracować z aparatem podatkowym, kontrolować wymiar, dopilnować sprawiedliwego stosowania ulg oraz kontrolować pracę delegatów społecznych w gminach.

Obszerne omówiono akcję skupu zboża. Referat na ten temat wygłosił dyrektor Polskich Zakładów Żywnościowych — Górski, podkreślając

ją, że w związku z dobrym urodzajem, powstała potrzeba stworzenia planu skupu. Ogólna ilość zbóż w kraju nie wywoła specjalnych nadwyżek na rynku, a podaż nie będzie aż tak duża, aby aparat skupu nie mógł jej ująć. Obecnie ilości dostarczone na rynek są nawet mniejsze niż przewidywano. Od 1 do 14 sierpnia wpłynęło ogółem do punktów skupu 35 tys. ton zboża, a planowano wpływ 76 tys. ton. W jednym tylko woj. pomorskim plan

skupu został wykonany w 100 proc.

Spółdzielczość wiejska, zajmująca się skupem zboża w wielu miejscowościach nie stanęła na wysokości zadania. W woj. warszawskim np. wiele spółdzielni brało udział w spekulacji zbożem, w innych województwach, jak np. krakowskim, spółdzielnie nie przystąpiły do walki ze spekulacją zbożem.

Wskazano również na fakt, że ostatnio wyraźnie wzrósł udział inicyjatywy prywatnej w skupie zboża na niekorzyść spółdzielczości, co jest zjawiskiem wysoce szkodliwym. Spółdzielczość wiejska musi ten stosunek jak najszybciej zmienić i powiększyć swoje obroty zbożem.

Ponad 30 powiatów w 1-szej turze odwiedzi Ruchoma Wystawa Gospodarcza

Ostatnio zorganizowano Ruchomą Wystawę Gospodarczą, której zadaniem jest systematyczne informowanie, specjalnie ludności rolniczej o problemach gospodarczych Polski. Po raz pierwszy Ruchoma Wystawa Gospodarcza wystawiła swoje ekspozycje na Wystawie Przemysłowo-Rolniczej w Częstochowie. W najbliższym czasie w pierwszej turze Ruchoma Wystawa Gospodarcza odwiedzi przeszło 30 powiatów i zapozna ludność rolniczą z wieloma zagadnieniami.

W tych dniach wiceminister Prze-

mysłu i Handlu Eugeniusz Szyr wydał zarządzenie na podstawie którego Centralne Zarządy Przemysłu: Włókienniczego, Węglowego, Naftowego, Hutniczego, Chemicznego, Mineralnego, Metalowego, Drzewnego, Cukrowniczego, Elektrotechnicznego, Skórzanego, Konserwowego, Papierniczego, Spożywczego, Fermentacyjnego oraz Centralne: Produktów Naftowych, Odpadków Użytkowych, Przemysłu Artystycznego, Rybna i Polskie Zakłady Zbożowe dostarczą ekspozycje na Ruchomą Wystawę Gospodarczą. (u)

Rekordowe obroty PCH

Obroty aparatu sprzedaży Państwowej Centrali Handlowej wyniosły w lipcu 6.177 mil. zł., podczas gdy w innych miesiącach b. r. nie sięgały granicy 6 miliardów, a w pierwszej połowie roku ub. nie przekraczały 3 miliardów zł.

Największe obroty wykazało Centralne Biuro Hurtowni Spożywczo-Przemysłowych — 3.521 mil. zł. da-

lej Centralne Biuro Obrotów Artykułami Rolnymi — 1.306 mil. zł. Ponad pół miliarda zł. wyniosła sprzedaż wyrobów cukierniczych przemysłu państwowego; przewyższyła poziom poprzednich miesięcy obroty drożdżami, kawą zbożową, przetworami ziemniaczanymi, olejami, winami i octem.

8,1 mld. kredytu w ub. półroczu udzielił Bank Handlowy

Akcja kredytowa Banku Handlowego w ub. półroczu rozwijała się pomyślnie, wykazując stały i szybki rozwój operacji bankowych.

Suma udzielonych kredytów prywatnemu sektorowi przemysłowemu i handlowemu na koniec czerwca

ca r. b. osiągnęła z górą 6 mld. zł., na kredyty zaś innego rodzaju niż eksportowy i importowy przypada około 2.100 mln. zł. W kwiecie tej mieszczą się dość poważne kredyty, t. zw. eksportowe przygotowawcze.

Suma kredytów eksportowo-importowych wynosi około 65% wszystkich kredytów udzielonych przez Bank.

Działalność kredytowa Banku Handlowego idzie po linii wyłącznego koncentrowania i specjalizowania się w finansowaniu wszelkiego rodzaju obrotów zagranicznych sektorów państwowego i prywatnego. Środki potrzebne do rozwinięcia akcji kredytowej w 1/3 pochodzą z własnych wkładów i rachunków bieżących Banku, reszta zaś pokrywana jest kredytami Narodowego Banku Polskiego. Obroty Banku na rachunkach zagranicznych stale rosną w proporcjonalnym stosunku do wzrostu udzielonych kredytów importowo-eksportowych, gdyż wszystkie transakcje zagraniczne swych klientów Bank załatwia bezpośrednio. W tym celu Bank Handlowy rozporządza w bankach kilku krajów europejskich ułatwieniami kredytowymi rozmaitego rodzaju, które w przeliczeniu na walutę dolarową sięgają kwoty 9 milionów dolarów.

Już w najbliższą niedzielę odbędą się dożynki we wsiach

Dożynki tegoroczne obchodzone będą w najbliższe niedziele, to jest 22.8.20.8 i 5.9 — przyczem na terenie uroczystości zapowiadają się w

Notowania cen giełdy zbożowo-towarowej (w złotych za 100 kilogramów)

TOWAR	Poznań 13.VIII	Warszawa 16.VIII	Białystok 13.VIII	Katowice 13.VIII
Pszennica	3.500	3.550	3.250-3.500	3.550
Jęczmień	2.175	2.225	2.000-2.175	2.240
Jęczmień pastewny	2.075	—	—	—
Jęczmień przemysłowy	—	2.125	1.900-2.075	2.140
Jęczmień browarniany	—	—	—	—
Owies	2.075	2.175	1.900-2.075	2.090
Mieszanka pastewna	—	—	—	—
Gryka	4.600-4.800	—	4.600-4.200	—
Proso grube	3.200-3.500	—	3.300-3.500	—
Kukurydza	—	2.700	—	2.700-3.000
Mąka pszenna 80%	—	5.600	5.250-5.550	—
Mąka pszenna 70%	5.500	5.900	5.500-5.800	5.800
Mąka żytnia 90%	—	—	—	—
Mąka żytnia 80%	3.150	3.550	3.350-3.550	3.600
Mąka ziemniaczana	—	8.500	—	—
Otręby pszenne	1.600	1.600	1.600-1.835	1.600
Otręby żytnie	1.300	1.300	1.300-1.535	1.300
Otręby jęczmienne	1.100	1.100	1.100-1.335	1.100
Otręby owsiane	—	—	—	—
Platki owsiane	7.000	7.500	—	7.000
Otręby kukurydziane	1.100	1.100	1.100-1.335	1.100
Kasza jęczmienna 65%	4.200	4.800	4.000-4.300	4.400-4.600
Kasza jaglana	—	—	—	6.700-6.900
Kasza gryczana	—	11.000-12.000	—	—
Pęczak	4.200-4.400	4.800	—	3.900
Groch polny	—	—	4.600-4.800	—
Groch wiktoria	—	5.700-5.900	5.900-6.100	—
Groch „Folger”	—	—	5.000-5.200	—
Groch pastewny	—	—	—	—
Fasola biała tędz.	—	5.100-5.300	5.000-5.200	—
Fasola kolorowa	—	4.100-4.300	4.000-4.200	—
Fasola „Jasiek”	—	—	—	—
Bobik	—	—	—	—
Wyka	—	—	5.100-5.300	5.800-6.200
Pełuszka	—	—	5.100-5.300	5.800-6.200
Łubin żółty	—	—	3.200-3.500	—
Łubin słodki	—	—	—	—
Łubin gorzki	3.800-4.100	3.900-4.000	—	4.000-4.200
Łubin niebieski	—	—	3.000-3.200	—
Łubin odgotzony	4.200-4.500	—	4.200-4.400	4.600-4.800
Seradela	—	—	4.000-4.500	5.000-5.500
Rzepak ozimy	6.500-6.800	7.200	6.500-7.200	—
Rzepak letni	—	—	—	—
Rzepak przemysłowy	—	—	—	—
Rzepak leni	—	—	—	—
Siemę lniane	17.500-18.000	—	16.500-17.500	—
Siemę konopne	—	—	—	—
Linianka	—	—	—	—
Mak niebieski do siewu	—	—	—	19.000-21.000
Gorzycza	7.500-7.800	8.000-8.200	8.000-8.500	8.500-9.000
Inkarnatka	11.000-23.000	—	—	18.000-20.000
Konicz. czerw. czyszcz.	—	—	—	—
Konicz. biała czyszcz.	—	—	—	—
Koniczyna czerw. sur.	—	—	—	—
Koniczyna biała sur.	—	—	—	—
Koniczyna szwedzka	—	—	—	—
Nasiona buracz. past.	—	—	—	—
Nasiona buracz. mies.	—	—	—	—
Kminek	—	—	—	—
Rzepak ścieżnikowy	—	—	—	—
Linianka	—	—	—	—
Nasiona marchwi	—	—	—	—
Nasiona brukw.	—	—	—	—
Nasiona pomidorów	—	—	—	—
Lucerna	—	—	—	52.000-56.000
Makuch kokosowy	1.900-4.000	—	4.000-4.200	4.500-4.600
Makuch lniany	1.900-2.000	—	2.000-2.100	2.000-2.200
Makuch rzepakowy	—	—	—	—
Śrut kokosowy	—	—	—	—
Śrut lniany	3.100-3.300	—	3.000-3.200	—
Śrut rzepakowy	1.800-1.900	—	1.800-1.900	2.000-2.200
Śrut sojowy	—	—	—	—
Olej lniany	5.000-70.000	—	67.000-69.000	—
Olej rzepakowy	33.000-35.000	21.000-23.000	28.000-30.000	—
Pokost lniany	—	—	80.000-85.000	—
Chmiel (50 kg) 1 gat.	—	—	—	—
Słoma żytnia luzem	—	—	500-550	—
Słoma pras. żytnia	550-600	—	600-650	600-700
Siano zw. luzem	—	—	550-600	—
Siano zw. prasowane	675-775	700-800	650-700	—
Siano pras. n/oteckie	—	—	—	—
Ziemniaki ładne	650-750	850-900	600-750	—
Ziemniaki przemysłowe	1.100-1.300	1.400-1.600	1.100-1.200	—
Marchew jadalna	1.100-1.300	2.400-2.600	1.000-1.100	—
Kapusta	—	—	2.400-2.600	—
Kapusta kiszona	1.400-1.600	1.400-1.600	—	—
Buraki	—	—	—	—
Pietruszka	—	—	—	—
Jabłka ładne	—	—	4.500-5.500	—
Jabłka przem.	—	—	—	—
Jabłka zimowe 1 gat.	—	—	—	—
Cebula	—	3.200-3.400	2.500-3.000	—
Tendencja	spokojna	spokojna	spokojna	spokojna
Podat.	—	—	—	—

Jeszcze 12 wzorcowych sklepów uruchomi Państwowa Centrala Handlowa

Państwowa Centrala Handlowa uruchamia w najbliższym czasie 12 nowych sklepów wzorcowych prowadzących sprzedaż przede wszystkim wyrobów państwowego prze-

mysłu spożywczego. Z liczby tej 6 sklepów uruchomionych będzie w Katowicach i w najbliższym okręgu, 3 we Wrocławiu, 2 w Łodzi oraz 1 w Jeleniej Górze. Większość spośród tych sklepów wzorcowych otwarta zostanie w ciągu najbliższych tygodni.

Dotychczas czynnych było w kraju 7 sklepów tego rodzaju z których większość przypada na Warszawę.

Spadek cen odży i obuwia

Ogólny wskaźnik cen towarów konsumpcyjnych na terenie całego kraju w ubiegłym tygodniu wynosił 147,4. Wskaźnik cen żywności wzrósł o 0,5 proc. Zniżkę o 1 proc. wykazują ceny ziemniaków oraz przetworów zbożowych. Z artykułów przemysłowych spadek wykazuje tkanina bawełniana o 1,5 proc. oraz odzież i obuwie o 1 proc.

GDY ZAKUPISZ WĘGIEL W LECIE
RÓWNOWAGĘ MASZ W BUDŻECIE

Ćma i lampa

czyli o elektryfikacji pełnej godności

Przez uchylone okno wpadł wielki czarny motyl. Łopocząc skrzydłami i krążył wokół zapalonych żarówek. Denerwuje nas wszystkich. Bo wiadomo, czym skończy się takie fruwanie. Opali sobie skrzydła i wpadnie do szklanki z mlekiem. A właściwie dlaczego bestia lata dokoła naftowej lampy a nie dokoła — żarówki?

Przed trzema godzinami byłem w Boleszkowicach. Tylko dwa kilometry stąd. Słuchałem długo mrużących głosów młockarni pędzonej elektrycznym motorkiem. Prąd biegnie linia wysokiego napięcia aż ze Szczecina. Dlatego w Boleszkowicach cmy mogą krążyć tylko wokół żarówek. Nie opalają sobie skrzydeł i nie wpadają do naczyń ustawionych na stole. A dwa kilometry dalej? Dwa kilometry dalej (na t. zw. „wybudowaniu” — dziw na nazwa) używany jest knot, kłosz i nafta. Nafta, po zakup której trzeba jeździć 9 kilometrów, bo w samych Boleszkowicach naftę nie ma, jako że jedyny sklepik spółdzielczy nie ma gdzie jej trzymać. Proszę sobie wyobrazić: 18 kilometrów (w obie strony) drogi końmi, albo na piechotę, bo koleją — to już cała, parogodzinna podróż. Źródło naftę — Dębno znajduje się na innej linii kolejowej: I tyle to kłopotów przez jedną głupią naftę.

LICZNIK I WIEŻA

W ciemnej sieni mijam wiszący na ścianie elektryczny licznik. Do brze pamiętam jego wygląd. Czar na, lśniąca skrzynka z wgniecionym jednym bokiem i wybitą szybą. Ktoś w 1945 roku wyrzucił w ten licznik cegła, kamieniem czy kolbą karabinu. Ile razy spoglądam na ten zniszczony licznik, tyle razy marzę o spotkaniu barbarzyńcy i o tym, aby tym samym kamieniem rozbić mu pustą głowę. Bo po co niszczyć? Przecież mógł zabrać.

Wychodzę na dwór, aby w mroku nocnym dostrzec ciemniejszą jeszcze masę kwadratowej wieży. W dzień wieża wygląda czerwono, jest z cegły. To wieża transformatora. Tu właśnie dobroczynny prąd sześciński rozdrabnia swe wysokie napięcie na niskie, aby zasilić nim 30 gospodarstw rolnych „Wybudowania”. Znam dobrze tę wieżę. Ogładałem ją nie raz. Na wysokich słupach biegają od niej druty w cztery strony świata. Biegnie przewód i ze Szczecina. Więc wszystko w porządku? Wszystko w nieporządku. Wnętrze wieży wygląda tak, jakby przewiał tędy najpotężniejszy z huraganów świata. Kable porzywane, kłębówisko drutów na podłodze a szczątki samego transformatora „wywiał” aż poza żelazne drzwiczki. Leżą teraz w zielisku i rdzewieją. Sytuacja podobna, jak z licznikiem. Niczego nie zabrano — wszystkim pogruchotano. Mimo tych zniszczeń wystarczy wstać do wieży nowy transformator, sprawdzić przewody, połączyć porzywane kable i wyremontować liczniki a w trzydziestu gospodar-

stwach „Wybudowania” zabłyśnie elektryczne światło, a dwustu ludzi (bo tylu mieszka na „Wybudowaniu”) przestanie paprać się naftą, której nam brak, a przekreślać będzie kontakty elektryczności pro

dukowanej przy pomocy węgla, którego mamy sporo. Dlaczego tych spraw nie chce zrozumieć sześciński Zjednoczenie Energetyczne? Jeszcze przed rokiem miało swą filię w Boleszkowicach. Obecnie ją zlikwidowało. Czy ma to oznaczać, iż postępy elektryfikacji w Boleszkowicach osiągnęły już swój szczytowy punkt? Czy wieża transformatora służyć ma nadal tylko za schronisko dla nietoperzy?

SZCZECIŃSKA ELEKTROWNIA A PRODUKCJA ROLNA

Boleszkowice posiadają pięknie rozbudowaną stację kolejową z bocznymi, magazynami i rampami wyładowniczymi. Ale oświetlenie tych ramp, magazynów i peronów zależy całkowicie od nieszczęsnej, ograbionej wieży. Więc obecnie z zapadnięciem zmroku dróżnik stacji Boleszkowice wchodzi po drabinie na drewniany słup, aby ustawić na nim kopczą lampkę naftową. Fakt.

Elektryfikacja jest pełną godnością: powolna i wysoko siebie ceniąca. W dosłownym znaczeniu. Wydaje się bowiem, iż opłata 20 złotych za kilowat prądu jest nieco wygórowana, jeśli elektryfikacja wsi nie ma zatrzymać się jedynie na granicy lampy a objąć swym zasięgiem produkcję rolną. Dobrze jest bowiem, gdy mechaniczna młokarnia pędzona motorkiem spalinyowym (na ropę) zastępuje prymitywne cepy, ale jest jeszcze lepiej, gdy drogocenna ropa zastępowana jest siłą elektryczną. Tutejsze gospodarstwa są całkowicie przystosowane do elektryfikacji. Dobrze byłoby obniżyć cenę prądu, ale przede wszystkim należy go dostarczyć odbiorcy. Kiedy nocne motyle przestaną wreszcie krążyć wokół kopczących lampek naftowych — będzie to duży krok naprzód. Prąd elektryczny — to przecież nie tylko podniesienie kultury wsi. To również zwiększenie wydajności pracy, zwiększenie produkcji rolniczej. Czy o tym nie wie sześcińska elektrownia?

WIESŁAW WERNIC

Wkrótce proces Stroopa

Już za kilka dni sędzia Skorzyński zakończy dochodzenia przeciw bestialskiemu likwidatorowi ghetta warszawskiego, gen. Stroopowi, po czym pierwszy prezes N. T. N. wyznaczy termin procesu, który odbędzie się w Warszawie.

Materiał, na podstawie którego sporządzony zostanie akt oskarżenia, posiada znaczenie historyczne dotyczy bowiem nie tylko końcowego fragmentu likwidacji ghetta warszawskiego, której to likwidacji Stroop był „bohaterem”, lecz zobrazuje także na szerokiej płaszczyźnie cały problem eksterminacji Żydów w Polsce.

Proces zbrodniarza hitlerowskiego wzbudza wielkie zainteresowanie w kraju i za granicą.

Ogłoszenie o Aukcji Maszyn

Centralne Biuro Obrotu Maszynami w Warszawie, Wspólna 35 ogłasza z dn. 10 września 1948 r. sprzedaż aukcyjną na używane:

OBRABIARKI do METALI i DRZEWA oraz INNE MASZyny

w ilości około 1000 sztuk

Szczegóły podaje Biuletyn Nr. 1.

Egzemplarze Biuletynu do obejrzenia w najbliższej placówce Izby Przemysłowo-Handlowej lub Izby Rzemieślniczej.

Oddzielne egzemplarze wysyła CBOM po nadesłaniu zł 500,— w znaczkach pocztowych. Kr.3092-1

Polska wygrana 3 M

Wielki sukces motocyklistów polskich

Międzynarodowy Maraton Motocyklowy zakończył się wielkim sukcesem motocyklistów polskich. Narodziła się drużyna Polski w składzie: B. Jan, Jankowski, Dąbrowski i Zymirski, zdobyła wielką nagrodę Maratonu, zwyciężając zespół Czechosłowacji w składzie: Dusil, Bednar, Novotny i Stanislav.

Zespół czeski, który zajął II miejsce otrzymał nagrodę Ministerstwa Komunikacji Czechosłowacji i Polski. Nagrodę Sił Zbrojnych zdobył czeski zespół SNBI, nagrodę Karkonoszy — zespół fabryczny „Jawa”, nagrodę Tatr — Autoklub CSR Podbrady — zwycięzca w klasyfikacji klubowej.

Maraton ukończyło 71 zawodników w tym 59 Czechosłowaków, 10 Polaków i 2 Holendrów. Holendrzy zdobyli 1 złoty medal — Van Rijssel oraz 1 srebrny — Thomassen. Polacy — 3 złote medale — Dąbrowski, Jankowski i Paluch, 1 srebrny — Zymirski, 3 brązowe — Urbaniak, Ru-

sinek i Kupczyk oraz 3 plakiety za ukończenie MMM — Werner, Markowski i Wojduń. Czechosłowacja zdobyła 9 medali złotych, 26 srebrnych 23 brązowe i 1 plakietę.

Tytuły mistrzów w poszczególnych kategoriach zdobyli: do 125 ccm 1) Butudla (Czechosłowacja) na motocyklu CZ. do 250 ccm 1) Kajser (Czechosłowacja) na „Jawie”, do 350 ccm 1) Kinzl (Czechosłowacja) na motocyklu „Ogar”.

W kat. do 125 ccm Dąbrowski na CZ był drugi, a Jankowski na CZ — 3-ci; w kat. do 250 ccm drugim był Novotny (CSR) na „Jawie”, trzecim — Paluch (Polska) na „Jawie”, czwartym Van Rijssel (Holandia) na „Jawie”.

Tytuły mistrzów w pozostałych kategoriach nie zostały przyznane, ponieważ mogą je otrzymać tylko zawodnicy kończący wyścig bez punktów karnych.

Na zakończenie Maratonu odbyła się próba szybkości we Wrocławiu.

TABELA WYGRANYCH 53 LOTERII

8-my dzień ciągnięcia 4-tej klasy

Wygrane po 500.000 zł padły na Nr 78394 w Poznaniu; 81694 w Częstochowie.

Wygrana 300.000 zł padła na Nr 37021 w Warszawie.

Wygrana 200.000 zł padła na Nr 47113 w Warszawie.

Wygrane po 100.000 zł padły na Nr 785 3226 14163 16898 19688 26558 44446 47881 64193 70628.

Wygrane po 50.000 zł padły na Nr 19831 23006 28333 30826 36093 36362 39213 58607 59890 69551 79465 87244.

Wygrane po 20.000 zł padły na Nr 1104 3850 5147 8847 9500 10105 15158 17720 18919 25155 35727 39363 43712 45039 48949 55137 61038 69321 70474 79050 85810.

Wygrane po 10.000 zł padły na Nr 1104 3568 4150 5366 5710 7222 7797 8463 8761 9712 10392 11504 12323 12431 12461 12683 14372 14565 15119 15176 18596 19024 19811 20756 20955 21161 21183 21830 23980 24678 24884 26013 26072 27007 27099 27303 27433 27598 27885 28046 28506 29576 30178 30718 31242 33055 33645 35152 35832 37647 38628 38741 38950 39152 39231 39867 39948 41943 42649 42749 43009 44042 44586 44847 45217 45704 46195 46960 47519 48005 48332 48467 48512 48664 49499 51036 52869 53366 53570 53755 54038 56424 56647 56702 58536 61055 61924 61987 62848 63213 65050 65104 65433 65588 65965 67212 69201 69345 70247 70294 70861 72202 74091 75463 75613 76284 77447 77783 78091 78148 81628 82485 82537 83115 83672 84086 84262 84862 85429 85761 85899 88997 89138.

Wygrane po 5.000 zł padły na Nr 2176 374 819 3126 337 388 4574 5361 6338 816 7171 8016 166 418 780 976 10008 558 717 824 11040 677 12602 754 14135 491 555 15760 817 17990 18290 698 19596 20197 670 21005 400

22180 869 23578 712 25144 216 274 599 800 921 962 26106 771 27727 924 28634 735 29248 319 30795 938 31054 429 32256 34086 260 386 692 861 35340 36580 37400 638 743 843 38717 39037 40947 41244 485 43023 977 44300 468 901 912 45242 359 390 416 462 789 46017 334 479 481 572 47146 705 49224 671 753 826 49317 602 50998 51161 205 236 757 52418 53385 630 897 54325 55121 187 842 56285 391 572 701 752 57076 777 816 58281 741 979 59327 364 466 60503 728 61534 62202 63162 196 283 64799 828 65197 345 66507 746 67377 798 68081 585 663 69068 797 70184 666 946 71770 72072 73454 784 74573 948 75623 785 76053 280 78397 580 712 79173 500 80432 871 81021 063 291 441 82201 224 499 83464 948 84828 836 845 85151 489 813 932 86233 390 452 87078 100 141 164 904 88632 671 89595 731 982.

Dalszy ciąg wygranych po 4.000 zł z 1-go dnia ciągnięcia.

Wygrane po 4.000 zł padły na Nr 40042 61 385 402 92 522 72 84 670 77 810 20 24 81 931 90 41030 42 90 96 181 221 22 27 40 73 409 546 666 779 82 808 57 74 921 48 55 70 82 42047 96 151 294 333 38 60 63 68 92 410 31 56 79 81 556 71 75 626 99 778 85 91 827 83 86 96 936 46 43130 48 64 68 727 359 80 91 445 59 92 517 90 868 721 53 84 841 53 99 924 26 44136 218 34 68 87 328 78 408 509 26 33 609 13 25 35 72 772 86 82 45022 127 62 67 79 249 63 92 314 67 564 626 38 90 700 05 12 15 82 83 97 809 73 979 46029 181 248 57 338 434 55 74 76 88 516 22 39 84 600 28 51 84 99 777 804 36 933 98 47094 143 75 222 87 93 328 57 72 82 93 506 66 615 21 63 708 31 71 75 81 802 33 87 96 918 40 48021 46 62 89 92 142 69 89 96 311 43 81 91 424 81 547 603 19 22 43 76 713 47 76 78 899 910 40 69 74 78 95 49017 104 37 81 91 250 71 343 70 95 576 99 669 85 89 98 736 37 43 48 75 801 26 35 43 86 946 47 56.

Dalszy ciąg wygranych po 4.000 zł podany będzie jutro

Opera Poznańska w Warszawie

„Swantewit”

W dniu 14 bm. Opera Poznańska przedstawiła nam od dawna oczekiwaną z zaciekawieniem 3-aktowy balet Piotra Perkowskiego „Swantewit”. Jak wiadomo, partytura i pierwotne libretto tego dzieła zaginęły w r. 1939, tak że obecne wykonanie zawdzięczamy odtworzeniu partytury przez kompozytora, nową zaś treść skomponował baletmistrz Opery Poznańskiej, Jerzy Kapliński.

Mamy tu więc do czynienia z pełnym odwróceniem naturalnego porządku chronologicznego: nie muzyka powstała od jakiejś fabuły, lecz fabułę dopasowano do już istniejącej muzyki.

Fabuła ta to obrządek Kupały, poszukiwanie legendarnego kwiatu paproci i czarodziejskie uroki rzucane przez Dziwożonę. Fabuła posiada akcję żywą, ruchliwą i niestety nieco skomplikowaną. Nawet przy studiowaniu skróconego libretta nie wyjaśnia nam jeszcze licznych momentów tej akcji, pozostawiając

wiele kwestii zupełnie niewyjaśnionych.

Przed wszystkim niezrozumiałe dla nas pozostał dotąd sam tytuł gdyż nie zauważyliśmy aby Swantewit odgrywał w całej akcji jakąkolwiek rolę bądź rolę. Stał tylko posag Swantewita i ani nawet drgnął.

Mimochoć zawadzić musimy też o kwestię pisowni. Twierdzimy bowiem, że Swantewit powinien się pisać przez „d” na końcu. Swantewid, Swentowid, Świętowid czy Swiatowid — to potężne bóstwo prastawian, ogarniające i widzące cały świat. Zachowując zaś, jak chce afisz, literę „t” otrzymalibyśmy inny zgół źródłostów: Swantewit, Swentowit, Świętowit, święty Wit — co, uhowaj Boże, mogłoby nas doprowadzić do dziedziny tańca do zupełnie błędnych wniosków. Ale to już jest rzecz polonistów. Powracając do tematu stwierdzamy, że wymienione wyżej niezrozumiałości akcji są główną wadą baletu. następna zaś jest kwestia owego dopasowywania

nowej fabuły do już istniejącej muzyki, co chwilami mogło nas stać wobec wątpliwości: czy ta muzyka jest nie baletowa, czy też balet jest niemuzyczny.

Edward Hanslick pisał niegdyś w swym „Pięknie w muzyce”, że skoro muzyka potrafi elektryzować nasze nogi, to nie dlatego czyni to, że jest tańczona, tylko dlatego jest tańczona, że elektryzuje nasze nogi. Dziś oczywiście nie będziemy mówili już o tańczeniu, ani nogach, lecz o balecie ruchach i ogólnej akcji. Wspomniana „elektryzacja” istnieje jednak nadal i stwarza to, co zwiemy synchronizacją czy można jednak nazwać synchronizacją tańca ludowego (na początku I aktu) na tle wręcz ponurej atmosfery muzycznej? Takich wypadków było kilka, akcja nie odpowiadała muzyce, Kapliński nie zawsze rozumiał Perkowskiego.

Dorabianie fabuły do muzyki jako eksperyment przeciwny naturalnemu porządkowi zawsze musi się zemścić, gdyż tylko muzyk, komponujący pod wizję tego co się ma dzieć na scenie, potrafi zjednoczyć dźwięk z ruchem. Rzeczba baletmistrza powinno być tylko opracowanie tego ruchu. W tym też tkwi

błąd i Perkowski i Kapliński.

Muzyka Perkowskiego logiczna, subtelna, smaczna i wysoce kulturalna nie należy do awangardowych pomysłów. Owszem, jest w pomysłowości swej interesująca, lecz spokojna. Instrumentacja bardzo dobra. Niestety brzmienie orkiestry nie było właściwe, za co winę ponosi już fatalne pomieszczenie orkiestrowe, nie mieszczące takiego licznie składu, jakoby muzyce Perkowskiemu odpowiadał. Brakło ostrości barw, brakło soczystości brzmienia.

Pomijając wymienione już usterki choreografia i reżyseria Jerzego Kaplińskiego jak również dekoracje i kostiumy Andrzeja Stopki wypadły bardzo ciekawie i efektownie. Obaj wykazali się dużą wiedzą i dużą sztuką. Można powiedzieć, że dawno nie widzieliśmy tak efektownie wyglądającej sceny.

Balet poznański mający w sobie tyle romantyzmu i pędu do nowoczesności, tak technicznie wyrobiony, wydaje nam się nieco szwankować w dziedzinie stylowości. Często widzieliśmy albo niestylowość, albo zamazanie lub przejawianie stylu.

Wśród solistów baletu Barbara Bittnerówna (Dziwożona) przedstawia wartość bardzo wysokiej klasy. Leokadia Zienko (Piękna dziewczyna), Bogusław Stańczak (Piękny młodzieniec) — tańczą bardzo ładnie.

Wstęp do III aktu („Nocturne”) odpisywała muzycznie Zofia Chwojka - Charsławicz.

Dyrygował dobrze i pewnie dr Zygmunt Latoszewski.

Całe widowisko stało pod względem swej treści i formy na europejskim poziomie i stanowi jedno z lepszych i ciekawszych przedstawień Opery Poznańskiej.

Przedstawienie uzupełniła scena baletowa pt. „Bagatela” na tle dwóch walców Jana Straussa (syna): „Nad pięknym, mądrym Dunajem” i tak niesłusznie zwanych „Listków poranny”, będących błędnym tłumaczeniem niemieckiego wyrazu „Blatt”, które ma dwa przeciwieństwa: „listka, jak również i gazetę”. Walca tego napisał niegdyś Strauss na bal dziennikarski wiedeńskich niemi poranny.

Scena baletowa wykonana została z prawdziwie wiedeńskim wdziękiem a dekoracje i kostiumy Wita Gawęckiego i Stefana Janasika były i miłe i trafne.

M. BORZECKI

PLYWACKIE MISTRZOSTWA POLSKI

W niedzielę deszcz przestał padać i pokazało się słońce, kontynuowano więc zawody o mistrzostwo Polski na odkrytym basenie. Na trybunach znalazło się około 8.000 widzów.

W przedbojach na 200 m st. dow. odpadł zeszłoroczny mistrz Polski — Dzień. W finałach niespodzianką było zwycięstwo Janasówny na 200 m st. kl., która uzyskała czas 3:18,3, co jest nowym rekordem Polski. Wynik Kaletowej, uzyskany przed niedawnym czasem nie został jeszcze zatwierdzony. Na 100 m st. dow. kobiet triumfowała Bemówna, która uzyskała najlepszy po wojnie wynik. Budziszowa (Gdynia) na 100 m grzb. odniosła sukces bijąc całą koalicję groźnych konkurentek. Emocjonujący też przebieg miała konkurencja na 100 m st. dow. mężczyzn, w której Marchlewski z trudem uchr

WYCHOWANIE fizyczne I SPORT

nił posiadany tytuł mistrza Polski. Na 200 m st. dow. sukces osiągnął wrocławianin Manowski, zdobywając tytuł wicemistrza Polski, przypływając na metę tuż za Ramolą.

W KILKU WIERSZACH

Pomorze remisuje z Poznaniem w boksie. W Bydgoszczy rozegrano między okręgowe spotkanie bokserskie między reprezentacjami Pomorza i Poznania, które zakończyło się wynikiem remisowym 8:8. Bokserzy Pomorza wykazali słabą kondycję. Poziom walk niewysoki.

Turniej tenisowy w Sopocie. W dniach 17 — 22 bm. na kortach So-

pockiego Klubu Tenisowego odbędzie się Międzynarodowy Turniej Tenisowy o mistrzostwo Wybrzeża. Wśród wielu tenisistów zagranicznych startować mają: Asboth, Szoggetti, Stolpa (Węgry), Bergelin i Johansson (Szwecja), Zabrodzki, Krejciak (Czechosłowacja) i Dostal. Przyjechać mają również zawodniczki:

Kormoczy i Peterdy (Węgry), Miskova (CSR) i Gulbrandsson (Szwecja). Z tenisistów polskich wezmą udział Skonecki, Bełdowski, Bratek, Chytrowski, Tłoczyński, Jędrzejowska, Popławska, Rudowska i inne.

Pływacy węgierscy zawodowcami. Dwóch olimpijskich pływaków węgierskich pozostało w Londynie z zamiarem osiedlenia się na stałe w Anglii i przejścia na zawodowstwo. Węgry byli bardzo zdziwieni, czytając w porannych gazetach londyńskich jakoby nie wracają oni na Węgry ze względów politycznych.

Książka dla młodzieży

MARI KANN

»PILOT GOTÓW«

Cena zł. 190.-

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

Obrabiarki, Narzędzia, Silniki elektryczne. Przyrządy pomiarowe w dużych ilościach poleca Zjednoczenie Mechaników „Ogniwo”. Warszawa, Marszałkowska 17, Wrocław, Stalina 10. Kr. 2871-0

Mikromierze nowe „Autark” szwajcarskie w różnych wymiarach poleca Zjednoczenie Mechaników „Ogniwo”. Warszawa, Marszałkowska 17, Wrocław, Stalina 10. Kr. 2872-0

ROZNE

Wojewoda Warszawski podaje do wiadomości, że orzekł zmianę nazwiska Summa Henryka Władysława, urodzonego w Ostrowku 7.VI. 1912 r. syna Franciszka i Michaliny, zamieszkałego w Kazuniu, na nazwisko Szarski. Zmiana rozciąga się na żonę Irenę oraz nieletnią córkę Renatę-Halinę. Kr. 3108-1

Wojewoda Warszawski podaje do wiadomości, że orzekł zmianę nazwiska rodowego Kowary Mieczysława-Lucjana, syna Antoniego i Juljanny z Rutów, urodzonego 1 grudnia 1921 r. w Stachlewie, pow. łowickiego, zamieszkałego w Ostrowi-Mazow. na nazwisko Kosowski-Kowara. Kr. 3109-1

Wojewoda Warszawski podaje do wiadomości, że orzekł zmianę nazwiska Pyczuły Władysława, syna Grzegorza i Franciszki, urodzonego w 1905 r. na nazwisko Jasek. Zmiana dotyczy żony Katarzyny z Blachniów, urodzonej w 1890 r. oraz córki Władysławy urodzonej w 1929 r. i syna Juliana urodzonego w 1932 r. Kr. 3111-1

RZECZPOSPOLITA

I DZIENNIK GOSPODARCZY

REDAKCJA: Warszawa, ul. Marszałkowska 3/5. Telefon: 87-682. Red. gospodarczej: 88-717. Sekretarz Redakcji: przysięgły od 11 do 12-ej.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Daszyńskiego 16, tel. 87-112. Administracja czynna w godz. od 9 — 15, w sobotę od godz. 9 — 12.

WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”, Warszawa, ul. Daszyńskiego 14.

PRENUMERATA:

Miesięcznie pocztą na prowincję zł. 185.— z odbiorem na miejscu zł. 120.— z odniesieniem do domu zł. 170.— Zamówienia przyjmują: Dział Prenumeraty „Czytelnik” Daszyńskiego 16 i oddziały. Wpłacać na konto P.K.O. I-4692 „Rzeczpospolita i Dziennik Gospodarczy” zaznaczając na odwrocie blankietu dokładny adres. Wysyłka rozpoczyna się z dniem 1-go lub 16-go każdego miesiąca. Prenumerata zagraniczna wynosi mies. złotych 225, kwart. zł. 675.—

ADRESY:

Administracja główna: Warszawa, ul. Daszyńskiego 16, tel. 87-112. Biuro Ogłoszeń: Daszyńskiego 16, tel. 857-93. 1-887-708. Oddziały w kraju: Łódź: 1-887-708. Stelmacha 16, tel. 531-03. 50-79 — Katowice, 3 Maja 12, tel. 309-74 — Wrocław, Krupnicza 13, tel. 68 — Łódź: Piotrkowska 96. Redakcja: 261-58. Administracja tel. 123-33. — Wybrzeże: Gdynia, Mściwoja 9, tel. 222-07. — Sopot, Pl. Armii Czerwonej 1, tel. 513-67. — Szczecin, Pl. Holdu Pruskiego 8. — Bydgoszcz, M. Rocha 6. — Kraków, Wilełpolska 1, tel. 545-80. — Lublin, 3 Maja 4, tel. 25-88. — Poznań, Marsz. Fo-cha 14, tel. 62-31.

CENNIK OGŁOSZEŃ

Drobne: 30 zł. za wyraz, poszukiwane prace 15 zł. za wyraz, minimum 10 słów, maximum 40. Tłusty druk 100% drożej. Ogłosz. wymiarowe: (za 1 mm. szer. i szpalty): za tekstem do 70 mm. zł. 60; 71—120 mm. zł. 80; 121—200 mm. zł. 100; 201—300 mm. zł. 130; ponad 300 mm. zł. 180; tekstowe do 70 mm. zł. 100; 71—120 mm. zł. 140; 121—200 mm. zł. 175; 201—300 mm. zł. 225; ponad 300 mm. zł. 300; miejsce zastrzeżone 50% drożej; nekrologi: do 70 mm. zł. 60; 71—120 mm. zł. 75; 121—200 mm. zł. 120; 201—300 mm. zł. 150; ponad 300 mm. zł. 200. Bilans i układ tabelaryczny o 100% drożej. W numerach niedzielnych i świątecznych 30% dopłaty. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Należność za ogłoszenia należy kierować przez P.K.O. na konto Nr. I-717 — Dział Ogłoszeń.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ:

Biuro Ogłoszeń „Czytelnik” — Centrala w Warszawie, ul. Daszyńskiego 16, i p. tel. 857-993 i 887-08 oddziały miejskie: Marszałkowska 3/5, Poznańska 38, Praga, ul. Targowa 67 (ksieźnia Jeżewskiego), Księgarnia „Czytelnik” ul. Nowy Świat 47, ul. Marszałkowska 62 ul. Piławska 49, Księgarnia „Wolność” ul. Marszałkowska 95; w Krakowie: wszystkie oddziały „Czytelnika” i Biuro Ogłoszeń.

Sp. Wyd. „Czytelnik”. Druk Nr. 2.

B-5564

Wydawane przez Sp. Wyd.-Ośw. »CZYTELNIK«

najpopularniejsze czasopismo dla wsi

»Rolnik Polski«

przygotowuje na rok 1949

„KALENDARZ ROLNIKA POLSKIEGO“

który ukaże się w grudniu br. w nakładzie

PÓŁ MILIONA EGZEMPLARZY

i stanowić będzie

dla wszystkich ośrodków polskiego życia gospodarczego

zainteresowanych handlowo i propagandowo na wsi znakomitą sposobność do skutecznej reklamy

Ogłoszenia i reklamy do

„Kalendarza Rolnika Polskiego“

przyjmuje:

w Warszawie: Centralne Biuro Ogłoszeń, ul. Daszyńskiego 16.

Uwaga kierownicy

domów kultury, klubów, świetlic związków zawodowych, organizacji społecznych i młodzieżowych i wszyscy pragnący się uczyć języków obcych, w miastach i na wsi.

SCIENNA NAUKA JĘZYKÓW OBCYCH

dla wszystkich — wg. systemu B. Gumplowicza — (w tablicach)

nauczy każdego bez nauczyciela

języków: czeskiego, rosyjskiego, esperanto, włoskiego, francuskiego, angielskiego, szwedzkiego, niemieckiego i hiszpańskiego. Tablice ukazują się w wymiarze 200 x 140 cm w 10 językach każda

nawet 100 osób może się uczyć jednocześnie

Cena tablicy — 130 zł. Wysyła wyłącznie Spółdzielnia „Współpraca” Warszawa, Ratuszowa 21. Przedpłata za pierwsze trzy tablice zł. 540. Konto P.K.O. — 1-4684 (można za zaliczeniem pocztowym).

Prospekt bezpłatnie odwrotną pocztą.

WYDAWNICTWO ZASTRZEŻONE

K 3100-1

Kr. 3104-1

Centrala Handlowa

Przemysłu Elektrotechnicznego

DYREKCJA W CZELNA - Warszawa, ul. Puławska Nr. 29

POSZUKUJE:

INSPEKTORÓW finansowych i handlowych

Zgłoszenia z życiorysem do Wydz. Person. pod powyższym adresem

Zakupimy:

maszyny do liczenia i pisania

Oferty z uwzględnieniem marki i numeru fabrycznego oferowanej maszyny należy składać do Zjednoczenia Przemysłu Farb i Lakierów, Gliwice, ul. Studzienna 8. K 3094-0

Zatrudnimy:

1. URZĘDNIKA do Sekcji Finansowej (kasa, inkaso)
2. URZĘDNIKÓW do Sekcji Handlowej (sprzedaż, korespondencja, ewidencja)

Wyczerpujące oferty prosimy składać pod adresem: CENTRALA HANDLOWA ŻELAZA I STALI, PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE WYDROBNIONE, SKŁAD STALI SZLACHETNEJ, ŁÓDŹ, GDAŃSKA 66. Zgłoszenia osobiste po uprzednim telefonicznym porozumieniu z aparatem 169-28. Kr. 3107-1

O SZACUNEK DLA SAMOTNYCH KOBIET

w numerze 22-im tygodnika

»PRZYJACIÓŁKA«

Nakład 720.000 egzemplarzy

Cena 10 zł.

Państwowe Zakłady Wodociągowe na G. Śląsku

POSZUKUJĄ

Do Wydziału Rozbudowy Urzędów Wodociągowych

I INŻYNIERA budowlanego

i I TECHNIKA budowlanego

z odpowiednimi kwalifikacjami i praktyką zawodową.

Warunki wynagrodzenia w/g umowy. Oferty należy składać pod adresem: P.Z.W., KATOWICE, ul. GEN. ZAJĄCZKA 13. Kr. 3106-1

PRZETARG NIEOGRANICZONY

FABRYKA KABLI I WALCOWNIA MIEDZI W OŻAROWIE

ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej w nowo stawianym budynku 2-piętrowym murowanym, mieszkalnym przy ul. Poznańskiej 29 w Ożarowie.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w sekretariacie Fabryki, gdzie również można otrzymać ślepe kosztorysy i informacje do dnia 25.VIII.1948 r., godz. 11, w którym to czasie nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Do koperty należy dołączyć kwit wadialny w sumie 2% od sumy oferowanej, wpłaconej w kasie F. K. i W. M.

F. K. i W. M. zastrzega sobie prawo wolnego wyboru oferenta, niezależnie od oferowanej ceny, względnie unieważnienie przetargu bez podania przyczyn i zwrotu kosztów, prawo rozbięcia całości zamówienia na poszczególne oferty, jak również wydzielenie pewnych części robót przewidzianych w kosztorysie. Kr. 3105-0

DYREKCJA PAŃSWOWEGO GIMNAZJUM MECHANICZNEGO W SUWAŁKACH

ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na dostawę dwóch tokarek uniwersalnych typ ST o długości toczenia 750 mm, wznios kłód nad łożem 135 mm, przelot wrzeciona 27 mm, śrubą pociągowa z rowkiem, napęd własny od silnika 1 KM, oraz pomocy naukowych do fizyki i chemii.

Szczegółowe dane można otrzymać w Sekretariacie Gimnazjum, Suwałki, ul. 3 Maja 17.

Oferty należy składać tamże do dnia 28 sierpnia r. b. do godz. 10 o której nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn, dowolnego wyboru oferenta i nie ponosi żadnych odszkodowań z tytułu przetargu. Kr. 3099-1

DYREKCJA PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU WETERYNARYJNEGO W PUŁAWACH

ogłasza

przetarg nieograniczony

na odsprzedaż tusz mięsnych wraz ze skórą z 1.000 sztuk baranów, wykrwawianych na produkcję szczeniów, których odbiór będzie następować partiami w ciągu miesiąca, począwszy od 28 sierpnia 1948 r.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 23 sierpnia 1948 r. o godzinie 12-ej w Dyrekcji P. I. W. w Puławach. Kr. 3102-0

Dyrekcja zastrzega sobie wybór oferenta oraz unieważnienie przetargu bez podania powodu lub wypłacenia jakichkolwiek odszkodowań.

Dyrekcja Zakładów Biolog - Farmaceutycznych Drwalew

ogłasza w związku z ogłoszeniem przetargu nieograniczonego na dostawę siana prasowanego, że przedłuża termin składania ofert do dnia 28 sierpnia 1948 roku.

Dnia tego nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

2160-1

PAŃSTWOWA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU NR. 2 w Chodakowie k/Sochaczewa.

ogłasza przetarg nieograniczony na:

1) budowę 50 szt. wózków do transportu jedwabiu (jeze);
2) budowę zbiornika żelaznego do wody pojemności około 48 m³
Rysunek oraz warunki przetargu można nabyć w Biurze Technicznym Fabryki.

Oferty w zalakowanych kopertach bez znaku firmowego składać należy w Dyrekcji Fabryki do godz. 10.30 w dniu 25 sierpnia 1948 roku.

Do oferty winno być dołączone wadium w wysokości 1% od oferowanej sumy. Kr. 3110-1

Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 11.30.

Dyrekcja Fabryki zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, prawo unieważnienia przetargu, bez prawa roszczenia z tego tytułu pretensji.

Przetarg nieograniczony

Wojewódzki Wydział Odbudowy w Szczecinie ogłasza na dzień 26 sierpnia 1948 r., godz. 10, przetarg nieograniczony na roboty remontowe centralnego ogrzewania, wodociągowo-kanalizacyjnego oraz urządzeń sanitarnych w Zakładzie dla Nieletnich Przystępców w Renicach, pow. Myślibórz.

Podkłady ofertowe warunki przetargu oraz informacje otrzymać można w pokoju Nr. 290 Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, Wały Chrobrego 4.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w wysokości 2% oferowanej sumy.

W. W. O. zastrzega sobie prawo wyboru oferenta i ewentualne unieważnienie przetargu. Kr. 3112-1

Naczelnik Wydziału Odbudowy

